

A Győri Nemzeti Hírlap

KERESZTÉNY, POLITIKAI NAPILAP

Erősödött a német ellenállás Franciaországban

A román királyi klikk ellenállását megtörték a németek

Berlin, augusztus 26. NTI: A véd-
erő főparancsnoksága közli: Had-
osztályaink a Szajna alsó folyásá-
tól nyugatra a megszükitett hídfő-
állásban visszaverték az ellenség
valamennyi támadását. Különösen
heves harc folyt Elbeuvert. Az el-
lenség átmenetileg be tudott ha-
tolni a helységbe, de ellentámadás-
sal ismét visszavetettük. Itt elke-
seredett harcok folynak. Harci re-
pülőgépek az elmúlt éjjel összefo-
gott támadást intéztek ellenséges
csapatgyülekezések ellen Brionne-
ban. Páristól északnyugatra szét-
vertük egy ellenséges zászlóalj át-
kelési kísérletét.

Az ellenség pénteken nagyobb
erőkkel benyomult a város déli
részébe és ott egész napon át
utcai harcok folytak. Az ellen-
ségnek nagy veszteségei vol-
tak és elvesztett több mint 50
páncélost.

Az ellenség Páristól délre Corbeil
és Montereau között egyes helye-
ken át tudta lépni a Szajna és he-
ves harcokban némileg kibővítette
hídfőállásait. A Yonnetől keletre
ellenséges felderítő erők délkelet
felé tapogatóztak előre. Biztosító
járművek a nyugatfrancia partok
előtt megrongáltak három ellensé-
ges rombolót és egy gyorsnaszá-
dot. A touloni és marseillei harctér-
ségben lévő támaszpontjaink védői
erős ellenséges támadások ellen fo-
lyó súlyos harcokban továbbra is
helyt állanak. A Rhone völgyében
heves harcok vannak folyamatban
az ellenség gépesített kötelékeivel,
amelyek megkísérlik, hogy Lyon
irányában folyó menetmozdulataink
kat megakadályozzák. A haditen-
gerészet harci eszközei a délfran-
ciaországi tengerpart előtt megtor-
pedóztak egy ellenséges rombolót
és egy korvetet.

London ellen a megtorló tűz
tovább tart.

Olaszországban az ellenfél az
Arno szakaszon több eredménytelen
felderítő előretörést intézett. Az
Adriai partokon szétvertünk gyen-
gább ellenséges támadásokat. Az
Égei tengeren folyó banda-hajózás
ellen intézett nagyobb vállalkozá-
sunk során a kommunisták nagy

veszteségeket szenvedtek.

Megsemmisítettünk, vagy elfog-
tunk 112 ellenséges parti
naszádot és vitorlást.

A keleti arcvonal román részén
hadosztályaink számos bolsevista
támadás elhárítása közben tovább
szakadnak el az elrendelt térségbe.
Német és szövetségű román pán-
célos csapatok Moldvában közösen
szétverték több ellenséges táma-
dást.

A román királyi klikk híveinek
elszigetelt ellenállását megtör-
tük. Bukarest térségében és
magában a városban visszaver-
tük az árulók megismetelt tá-
madásait.

A Kárpátok és a Visztula között
meghúsultak a bolsevisták széles
arcvonalon indított támadásai. A
szovjet a Visztula, a Narev között
további szakaszokra terjesztette ki
támadásait, ezeket azonban ke-
mény harcokban visszavertük. A
bolsevistákat egyes betörési helye-
ken ellentámadásokkal megállítot-
tuk. A szovjet számos heves táma-
dása Modontól nyugatra és Walk-
tól északkeletre teljesen összeom-
lott csapataink szívós ellenállásán.
Dorpat körül elkecseredett harcok
lángoltak fel. Csatarepülő ezredek
e harcokba igen eredményesen avat-

koztak be és megsemmisítettek 28
ellenséges páncélost, valamint több
mint 100 gépjárművet. Légiharcok-
ban és a légi fegyvernem légvédel-
mi tűzérével a keleti arcvona-
lon

a pénteki napon megsemmisítet-
tünk 87 ellenséges repülőgépet.

Harci és csatarepülő kötelékek az
új folyamán igen eredményesen tá-
madták a szovjet utánpótló forgal-
mát a Pszkovi tótól nyugatra.

Ellenséges bombázó kötelékek a
nap folyamán bombákat dobtak
Észak-Németország és Csehszlovákia
egyes helységeire, köztük Rostock,
Wismar, Schwerin, és Brinn váro-
sára.

Északamerikai vadászipilóták
mely repülésben ismételtén lőt-
ték a mezőkön dolgozó lakos-
ságot.

Az új folyamán főleg Rüsselsheim
és Darmstadt volt a brit terrortá-
madások célpontja. Ellenséges re-
pülőgépek ezenkívül bombákat dob-
tak Nagy-Berlin térségére és a
rajna-westfalai vidékre. Légvédel-
mi erők a birodalom és a nyugati
megszállt területek fölött

megsemmisítettek 75 ellensé-
ges repülőgépet,
köztük 45 négymotoros bombázót.

Párist nem adták föl

Berlin, augusztus 26. Illetékes
német helyről közlik tájékoztatá-
sul: A párisi eseményekről megje-
lent ismételt ellenséges jelentések-
kel szemben berlini mértékadó kö-
rökben kijelentik, hogy tiszta ko-

holmány az a jelentés, amely sze-
rint Páris német parancsnokló tá-
bornoka a megadásról tárgyaláso-
kat folytatott és védelmi övezetét
átadta volna.

Nyugalom van a magyar arcvonalon

MTI. XXVII. számú magyar hadijelen-
tés. A honvédezerkar főnöke közli: A
magyar hadsereg kárpáti arcvonalán az
elmúlt héten kölcsönös felderítő tevé-
kenységen kívül jelentősebb harcselek-
ményekre nem került sor. Az ellenség

helyi támadó vállalkozásait mindenütt
visszavertük. Az elmúlt héten igen nagy
számu ellenséges légi kötelékek repül-
ték át az ország légterét. Egy részük
terrortámadást intézett Miskolc és Sze-
ged lakónegyedei ellen. Ezenkívül a Ti-

szántul egyes részeit és egyes dunántúli
helységeket is szórványosan bombáztak.
A magyar és német vadászvédelem, va-
lamint a légvédelmi tűzéréség
augusztus 20. től 26-ig 62 ellenséges
repülőgépet, tulnyomórészt négy-
motoros bombázót lőtt le.

Körülzárták a bukaresti német követséget

Berlin, augusztus 26. Illetékes német
helyről közlik tájékoztatásul: A külügy-
minisztérium körében híre jár, hogy a
bukaresti német követséget román csa-
patok és rendőrségi erők körülzárták.
Ilyen körülmények között nincs meg a
lehetősége a közvetlen összeköttetésnek
a német követtel, illetve munkatársai-
val.

A Wilhelmstrassen ezzel kapcsolatban
kijelentették, hogy megfelelő eszközök-
kel arra törekzenek, hogy a német kö-
vetség ellen román részről tett intézke-
dések kiküszöböljék.

Honvéd hősök

A Kárpátok előtti harcokban külön-
sen kitűntették magukat egyik hegyiva-
dász dandárunktól Plahy Zoltán főhad-
nagy, Rácz Gyula hadapródörmmester,
Agárdy László szakaszvezető, Kiss Já-
nos, Pálkás László és Fikó Béla tize-
desek, továbbá Nagy Károly és Jehoda
István honvédek. A hónap elején a Ko-
lomea térségében vívott harcokban ki-
tűntették magukat szállító repülőink is.
Körülzárt kisebb csoportjainkat önfelá-
lázó bevetéssel, élelemmel és lőszerrel
látták el és így lehetővé tették, hogy
azok saját arcvonalukhoz kivágyják ma-
gukat.

Heves légiharcok Németország felett

Berlin, augusztus 26. Mint az Interinf
légügyi tudósítója jelenti, szombatra
virradó éjszaka heves éjszakai légihar-
cokra került sor a birodalom délnyugati
területei fölött. A német éjszakai vadá-
szok már célpontjuk elérése előtt harcra
kényszerítették az ellenséget és 25 an-
gol bombázót lőttek le.

Lequicab

BERLIN. Illetékes német helyről közlik
tájékoztatásul: A Wilhelmstrassen
híre járt, hogy számos román külföl-
di missió közölte az illető német
missiók vezetőivel, hogy nem tekinti
magát Mihály román király képvisé-
lőjének.

Innen - onnan

AZ UTÓBBI NAPOKBAN az egyre állandósult zavaró repülések és légi veszélyek miatt sokszor lehetetlen helyzeteknek vagyunk tanúi az autóbussmegállóknál. Az utazó közönség megfélemezik minden kötelező udvariasságról és idegességében úgy egymással, mint a közlekedési vállalat alkalmazottaival szemben megengedhetetlen magatartást tanúsít. Még messze zavarognak a légtérben az ellenséges gépek, igazán lenne mindenkinél ideje elérni lakásáig, de nem, ők inkább letaposnak egymás ruháját, cipőjét, mert most autóbusszon akarunk utazni, ha kell, közelharc árán is. Nem törődnek azzal, hogy gyerekek, anyák, betegek és öregek várnak az autóbussra, akik a messzi távolság miatt már nem tudnak gyalog hazakerülni. Mit nekik a hatósági felhívás, a kalauzok rimázkodása, hogy a kocsit már megtelt, nem tudnak több utast felvenni, ők nem tágitanak, gorombáskodnak és utaznak. Rózsa Sándorra emlékeztető hangnemből szidják a város vezetőségét, a légo parancsnokságokat s általában mindenkit, aki fegyelmet, türelmet és megértést kér a közönségtől. Pedig milyen egyszerű a megoldás! Ha a rádió megszünteti adását, vagy ha a szomszédos légtérben légiveszély van, igyekezzünk haza, vagy ki a városból. Gyalogosan is elérjük célunkat, ha fegyelmesei tudjuk magunkat. Az autóbusszon viszont adjuk át helyünket annak, aki messze lakik, aki apró gyerekekkel van, aki öreg, vagy beteg. Ezt követeli tőlünk a fegyelen, az udvariasság, amely semmi körülmények között sem vesztethet ki belőlünk. Adjuk meg egymásnak a tiszteletet, akkor mi is elvárhatjuk a másiktól.

AZ ÜZLETEK ÉS A LEGIRIADO. A légi riadókkal kapcsolatban meg kell emlékeznünk az üzletek déli zárójáról, illetve ebédszünetjéről is. Az utóbbi napokban gyakran megtörtént, hogy a délelőtti órák alatt légi riadó volt és az üzleteket be kellett zárni. Vagy dél tájban, vagy még később oldották fel a riadót és az üzleteket legtöbbször nem nyitották ki, mert hatósági intézkedés van a déli záróról. Nem egy esetről tudunk, amikor emiatt a kényszer- és hivatalos ebédszünet miatt a háziasszonyok nem tudnak sem kenyeret, sem egyéb szükséges élelmiszereket bevásárolni. Sokszor három-négy óra is kiesik a háztartások életéből. Délután pedig öt óra után kell zárni az üzleteket. Feltétlenül keresni kell valamilyen megoldást, amely szerint, ha délelőtt többórás riadó miatt zárva kell tartani az üzleteket, annyi órával tovább nyitva tarthassanak, mert az életnek mennie kell tovább. Éppen az az ellenség szándéka, hogy megakadályozza az egészséges életkörülményeket. Hát ne engedjük! Adjunk módot annak a kisiparosnak, vagy kereskedőnek, hogy a meghosszabbított időben is eladhassa áruját. Mert erre nagy szükség van úgy a kereskedő, mint a fogyasztó szempontjából. A nagyközönség, a kereskedő- és iparostársadalom várja a megkönnyítést jelentő hatósági intézkedéseket.

EPÉN A FENT EMLITETT kérdéssel kapcsolatos az a minap történt eset is, amelynek rendőri fel-

írás lett a vége. Az egyik nádorvárosi kiskereskedő öt óra után kenyeret szolgált ki egy fiatal honvédnek, aki másnap hajnalban a hadszínterre indult. A kereskedő magyar szíve megsajnálta a frontra induló honvédet, hisz testvére is több hónapot töltött kint és levágott egy darab kenyeret. Jóságosára azonban ráfizetett, mert a rendőr — a szabályok értelmében helyesen — felírta záróra utáni árusításért. Délelőtt négy órás riadó miatt, majd az ezt követő ebédszünet miatt nem keresi fel senki üzletében, a délutáni órák alatt pedig sietnek az emberek s nem marad idejük a nyugodt vásárlásra. Ezért kívánatos — többek között — a záróra rendezése riadó esetén.

A HÁBORUS IDEGESSEGRE egyébként sok érdekes példát tudunk felhozni. Az egyik a napokban történt. A honvédeknek éppen Bánk bán nyitányát játssza a Muszolini-léren, amikor a zene kénytelen volt elhallgatni, mert a sötétben zivajgó gyerekek éktelen tiltakozásba, lármába kezdtek. Hiába volt a zenekarvezető kérése, a szülők és felügyelők rá sem hederítettek, sőt gyönyörködnek abban, hogy a gyerekek fegyelmetlenül megzavarják az éppen lelki felüdülést és pihenést nyújtó szórakozást. Idegesség az emberek ez tény, de bánni kell tudni és megtanulni az idegekkel. Elsősorban a felnőtteknek, hogy a fiatalság okuljon belőle. Ha pedig így rendet teremteni nem lehet, akkor kérjük ha-

tósági közeg, vagy bízzuk meg a sötét felügyelőt, de ne keltetünk fel másoknak. Főleg ne a hová zenekarnak, amely szorgalmas munkája gyümölcsét, tehetségének muzsikálását adják át cserébe a közönségnek, amely végcredményben nem törődik velük, nem törődik gyerekével, mert háború van és ideges.

MÉG ENNÉL IS BANTOBB esetek jutottak tudomásunkra. Az egyik délelőtti riadó idején több révfalusi asszony sietett kifelé a városból. Amikor az úton ugyancsak kifelé haladó kocsival találkoztak, azt kérték a gazdától, vagy a kocsistól, vegye fel őket, hiszen a kocsi üres, a gépek bűgása pedig már egészen közelről hallatszik. Mindenki azt várja, akinek szívében magyaros érzés van, hogy a kocsit megáll, a szegény menekülő asszonyok helyet kapnak a kocsin, s minél rövidebb idő alatt messzebb kerülnek az esetleg veszélyeztetett területtől. De nem! A kocsis ostorával a lovak közé vágott s tova hajtattott. Amikor visszanezített a megrökönyödött asszonyokra, még meg is fenyegette őket, ha még egyszer jelentkezni próbálnak. Durva szavak kíséretében mentette ki a maga silány életét a városból, de másra segíteni nem akart. Amikor ezt a bántó és hazafiatlan cselekedetet megemlítjük, annak is hangot kell adni, hogy — hála Isten — nem mindenki ilyen rossz szívű, akadnak elég szép számban olyanok is, akik önként felajánlják a helyet a kocsikban.

Dr. Gerő László.

A hősi halált halt közszolgálati alkalmazottak özvegyi nyugellátását 66 százalékra emelték

A Budapesti Közlöny szombati száma közli a kormánynak a hősi halált halt, háborúban eltűnt, vagy hadifogságba esett közszolgálati alkalmazottak és honvédségi személyek hozzátartozóinak ellátásáról kiadott rendeletét.

A rendelet a hősi halált halt alkalmazottak özvegyének nyugellátását az eddigi 50 százalék helyett 66 százalékban állapítja meg.

Háborúban teljesített katonai szolgálat közben eltűnt, vagy hadifogságba esett közszolgálati alkalmazott ellátása.

ra igényjogosult felesége és gyermekei hadiözvegyi nyugdíjának, illetőleg nevelési járulékának megfelelő összegű fizetés-ellátásban részesül. A rendelet most úgy intézkedik, hogy

az illetékes ellátás helyett az igényjogosult gyermek, illetőleg feleség részére az eltűnt alkalmazottát megillető összes készpénzjárandóságukat ki kell fizetni. A rendelet az 1938. szeptember első napja után hősi halált halt és eltűnt alkalmazottakra, illetőleg azok hozzátartozóira vonatkozik. (MTI.)

Ezredes nevében ajánlólevelet irt magának egy szélhámos és becsapott egy nemzeti urat

Furcsa viselkedésű 45 éves férfit kísérték be a győri ügyészségre. Buzek Tibor nagykanizsai érettségizett gazdasz a gyanúsított, aki egy ezredes nevében ajánló levelet szerkesztett magának és ezzel beállított vitéz Somogyi nevű pápai lakoshoz. A levélben az „ezredes” arra kéri a nemzeti urat,

a sorok átadóját támogassa s ha tud, adjon neki ruhát is.

Vitéz Somogyi bőkezűen ellátta Buzeket, aki hálálkodva távozott. Vitéz

Somogyinak azonban később gyanus lett, hogy

miért nem postán küldötte az ezredes úr a levelet és feljelentést tett a rendőrségen. Buzek ellen.

Itt igazolásra szólították fel Buzeket, aki furcsán viselkedett és hamarosan megállapították, hogy nem régen szabadult ki az elmeorvosi intézetből, ahová már rovatmúltja után került. Csalásért előzetes letartóztatásba helyezték.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a Szent Erzsébet telepi lakosoknak, akik szeretett fiunk elhalálozásával bánatunkat bármily módon enyhíteni szíveskedtek.

Németh család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Drága jó férjem és édesapánk.

VERMES KÁROLY

m. kir. honv. főtörzsmester halála alkalmával mindazok, akik részvételükkel, virággal, megjelentetésükkel fájdalmunk enyhítéséhez hozzájárultak, fogadják hálás köszönetünket.

Özv. Vermes Károlyné és fiai.

Hogyan került a zsidó butor Szücsékhez?

Szücs István, Lőrinc Julianna és Horváth Józsefné győri lakosokat az ügyészség a törvényszék elé állította lopás bűntettével. A vád szerint Szücs és Lőrinc Horváthné biztatására és felbujtatására az udvarukról elszállított zsidó butorokból egy szekrényt bevitték Horváthné lakására. Szücs azzal védekezett, hogy a szekrényt a két nő lopta el. Lőrinc Julianna és Horváthné szintén tagadták a bűncselekményt. A bíróság végül Szücsöt felfüggesztéssel 2 hónapi fogházra ítélte. Lőrinc Juliannát nem jogerősen. Horváthné pedig jogerősen felmentette bizonyítékok hiányában az ellenük emelt vád alól.

Győri piac

A szombati hetivásárra főként gyümölcsben kevés volt a felhozatal.

Piaci árak: Burgonya 40, paradicsom 30—40, uborka 60—120, tök 16, kelkáposzta 60—70, káposzta 40, vöröskáposzta 80—100, zöldbab 60—80, vöröshagyma 40 fillér kilogrammonként, hússos paprika darabja 6—10, zöldpaprika 3—4, karalábé 10—15, csökörcsók 16—18 fillér, 1 csomó zöldség 20 fillér; alma 60, 120, 180, körte 80, 140, 160, 200, őszibarack 300—350, sárgadinnye 120, ringló 50, 80, 150 fillér kilogrammonként.

Nádorvárosban

2 szobás családi ház

ELADÓ.

12 kat. hold szántó

Győr megyében

ELADÓ!

Azonna! átiratható.

Wirthl Emil ingatlaniroda, Győr, Szél-utca 1.

Győri sebesültek levele

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Azzal a tiszteletteljes kéressel fordulunk a tekintetes Szerkesztő úrhoz, hogy az alábbi sorokat, ha mód van rá — tekintettel, hogy sebesült katonák kéri — lapjában közölni szíveskedjék.

„Telnek-mulnak a gyönyörű nyári napok. Egyes napok nyugalmat habár megzavarják a sűrű légiriadók, de a sebesült katonákról való gondoskodás és a város szeretetéről a sebesültek iránt nem feledkeznek meg ezekben a súlyos napokban sem.

Egy néhány apró esetet akar az alatt aláírt három sebesült katoná az utókor számára megörökíteni az irántuk és bajtársaikkal szemben tanúsított szeretetről.

Egy délelőtt az 519. sz. hadikórház 5-ös épülete előtt megjelenik egy gyümölcsáros a körték halmozótól roskadozó targoncával. Az árus a rács mögül nézi a sebesülteket, hogy áruba bocsássa gyümölcsét. Elül az udvaron a sebesültek szeretettel állják körül szeretett parancsnokukat, Rosta Lajos főhadnagy urat. Egy pillanat műve és a főhadnagy úr megoldja a gyümölcsvásárlás kérdését. Zsebébe nyúl, ötven pengőt vesz elő. Kifizeti az árusnak a körtéket és a 100-as létszámhoz közel álló sebesülteknek mindjárt ki is osztja a gyümölcsöt. A katonák pedig hálás szemmel tekintenek rája, mintha mind edesapjuk előtt állnának. Azután jóízűen fogyasztják az ízes körtét.

Egy másik kellemes délután, amikor szeretnek vissza gondolni a sebesültek: Fehérre terített asztalok mögött nagy kosarak sorakoznak. Mindenki az udvaron gyülekezik. Mint minden lőben kanál, kíváncsian érdeklődöm minden után, hogyan kerül ide e temérdek kalács, sütemény, cigaretták.

Meg is sugja a „benfentes testvér”, hogy Rosta öngysága akar örömet szerezni a sebesülteknek. Az ő konyhájáról került ki a finom omlós pogácsa, a nagyszerű mákoskalács és ő szerezte be a cigarettát, hogy az is jusson mindenkinek a jó uzsonnához.

A sebesült bajtársak meg is kérnek egyet közülük, hogy köszönje meg az egész nevében a nagy szeretetet.

Egy mankóval megerősített sebesült lép utoljára a terített asztalhoz és meleg, szívhez szóló szavakkal mond köszönetet a „névtelen” szívének minden melegét idehozó asszonyoknak. — A jószágos asszony könnyes szemmel hagyja el a kórházat, a sebesültek pedig örömteli arccal vonulnak szobájukba.

Vasárnap van. A jól járt tudók sétálni és futballmérkőzésre mennek. Majd teljesen megürül az 5-ös épület. A néhány, aki itt bent maradt, anyai szeretettel gondoskodik és foglalkozik Kató-testvér. Szeretik is mind. Mosolyogva fogadják és minduntalan felhangzik a „Kató testvér, kérem...” stb.

Ezen a délután három súlyosabb sebesült kéri Kató testvért, hogy vigye el őket cukrászdába. Meg is indulnak lassú lépésekkel a közeli cukrászdába. Együtt leülnek a kezek asztalhoz. Fagyaltot kérnek. Jóízűen fogyasztják. Mikor aztán

Kompótos, süteményes, vizes, boros,
és likőrös készletek legnagyobb
választékban

volt **ANHALZER** cégnél

vállalat-vezető:

TUNNER JÁNOS

Baross-ut 5.

fizetésre kerül sor, persze, hogy fizetni nem hagy a cukrászmester, hanem felesége még egy tálca tésztát csomagol be. „Jó szívvel adom, jó étvágyat hozzá.” Megköszönjük. Mikor kiérünk, aztán megnézzük a cégtáblát: „Andor cukrászda”.

Naponta hányat tudnák felsorolni, aki így névtelenül ad. Hol egy pék, vendéglős vagy akár akik a napilapok sorozatát hozzák naponta és pénzt nem fogadnak el.

Ez Győr. És ezt a várost és annak lakosságát száz meg száz katoná vési emlékébe. Száz meg száz katoná kulcsolja össze naponta kezét és az Egek Urának áldását kéri a sokat szenvedő város és annak minden lakosára.

És még valamiről, illetve valakiről kell megemlékezni. A fiatal, simára fésült, mosolygós arcú, munkára kész és mindig dolgozó, a katonák ügyes-bajos dolgát intéző főtisztelendő Köves Béla lelkes főhadnagyról.

Ő gondoskodik a katonák szórakoztatásáról; mozikat rendez és intézi annak vezetőjével, műkedvelő délutánokat szervez iskolás leányokkal és az apácákkal. Misét tart a körtermekben és nem egyszer láttuk, mikor riadó alatt kezére veszi a súlyos sebesülteket és viszi az óvóhelyre. A verejték csepeg róla, imára kulcsolja kezét az óvóhelyen és új erőt önt mindenkibe — már siet tovább segíteni.

Ez ő. És mennyit lehetne még mondani róla. Csak annyit mondunk, illetve kérünk az Isten áldja meg mind a két kezével!

Előre is köszönettel a szíves közlésért:

Brader Rezső szkv.,
Erdélyi Lajos tiz.,
Balázs József honvéd
sebesültek.

A szívünket megható sorokat szívesen közöltük. A sebesültekkel együtt kívánjuk: Isten áldja meg azokat, kik örömet szereznek sokat szenvedett honvédeknek.

Szerkesztő.

A tüzernek mindig helyén van a szive

Orosz harcér, augusztus hó.

— Ne félj komám, piros a hajtóka! — biztattak bennünket ujonckorunkban, amikor már egy órája gyakoroltuk a „Lövegről-lövegre”-t s mennyire örültünk akkor, ha végre végleg lekapcsolhattuk a tíz és felest. Bár az se volt kutyá, ami ezután következett.

— Tűzkészültség! — hangzott a vezényszó és mi pattogtunk, mint a kukorica tavasszal, de derék kiképző őrmesterünk szerint sohasem elég gyorsan.

— Közeltámadás jobbról! — vagy — közeltámadás balról! — következett ezután s mozgottunk is serényen és elvileg szitává lőttük a fránya harcokcsit, ami zavarni merte nyugalmunkat.

Es röpködtek tovább a vezényszavak. Ellenséges géppuskafészek itt, vagy ott, ... oldal helyesbítés, stb. ... szépen dolgoztunk, legalább is éreztük és amikor a várva-várt „Szerelést rejt”-sel végződött a vezényszó, még gyorsabb volt a munkánk és utána örömmel álltuk körül őrmesterünket, hogy rágyújtsunk — nemcsak cigarettára, hanem egy-két szép nótára is ...

Es ha elfogyott a nótá, hallgattuk a kiképzőnket. A mellén nagyezüst fénylő s mesélt élményeiről, mesélt arról,

hogy a tüzernek mindig helyén van a szive. A tüzer mindig tudja kötelességét.

Akkor is, ha a figyelőt annyira szorongatják, hogy az ütegparancsnok már saját magára kéri a tüzet

és akkor is, ha a tüzelőállást rohanják meg, úgy, hogy közvetlen irányzással kell löni, harcokcsira, gyalogságra, géppuskafészekre egyaránt ...

Ahítattal hallgattuk a mesterünket. De ki gondolt még akkor arra, hogy amit mond, ami sokszor szinte valószínűtlenül szépnek, hősiessnek tűnt fel, akkor, olyan közel kerül hozzánk egyszer és nemcsak hallgatói, hanem szereplői is leszünk hasonló „meséknek” ...

Bizonyára Ince József honvéd sem gondolta, ez a jókiállásu nyíregyházi fiú, aki talán a legügyesebb volt közöttük. Ha versenyeztünk, mindig ő tartotta fel a kezét leghamarabb, ő jelentette legelőször a „kész”-t és ha az oktatónk ellenőrizte az irányzást, nála fordult elő a legkevesebb hiba.

A kiképzés után hamarosan a frontra került ... Itt már nem volt többé „lővegről-lövegre”, de munkájuk mégis

KIVÁNSÁG SZERINT

egyszerű, szép, vagy legdrágább temetést rendez. — Szállít, exhumál:

16-Szív Temetk. Váll. Kft. Győr
KTY HÍVJAK: Telefon: 13-38

Számos elismerés.

akadt éppen elég. Megismerkedett a tábori élet szépségeivel, de megismerkedett annak nehézségeivel is. Önbizalma, jókedve azonban sohasem hagyta el. Fülébe csengett mindig egykori oktatói szava és sokszor biztatta vele bajtársait: — Ne félj komám, piros a hajtóka!

Az egyik napon azután nagy szükség is volt erre a biztatásra! Az oroszok váratlanul nagyobb erővel intéztek támadást arcvonalunk ellen, a figyelővel az összeköttetés megszakadt és mint egykor otthon a laktanya udvarban, közvetlen irányzással lőtték az előretörő orosz gyalogságot.

A tüzernek mindig helyén van a szive! — villant át Ince honvéd agyán az őrmestertől sokat hallott mondas és vilámként ugrott az egyes helyére, amikor az sebesülten dőlt hátra ... Ő négyes volt eddig, de kitűnően tudott irányozni is, hiszen ujonc korában is a legügyesebbnek bizonyult. Egyébként a számok ekkor már teljesen összecserélődtek. A lövegvázató sebesült meg először, azután az irányzó. A hármass kezelő kötötte őket, hatos kezelő négyesnek ugrott be, Ince pedig irányzott és lőtt ... és arra gondolt, hogy az őrmester most bizonyára meg volna vele elégedve, ha láthatná.

Talán 800–1000 méterre hozzájuk az egyik orosz házba egy géppuska fészkelte be magát és erős tűz alatt tartotta Ince lövegét ...

Közben az orosz gyalogság egyre közelebb és közelebb jutott. A terep minden előnyét kihasználva kúsztak előre a vörösök ...

De ekkor már a többi kezelő is sebesült volt és

egyszer csak Ince azt vette észre, hogy egyedül van a löveg körül ...

A tüzernek mindig helyén van a szive — zakatolt agyában a régen hallott mondat és kiterített ... Nem törődött semmivel. Egyedül kezelte a löveget, töltött irányzott, elsütötte ... és második lövéssel telibe találta a házat ...

A géppuskafészek megsemmisült!

Nem csapkodtak már a lövegek olyan idegtépően a tüzelőállás körül. A támadó orosz gyalogság is megtorpant. Balról váratlanul egy lövészszakasz bukkan fel és friss erővel támadt a vörösökre ...

A bolsevisták rendetlenül menekültek már visszafelé. Ince honvéd lázban égő szemekkel, de szóltalan fogadta bajtársai jókívánságait ...

Te is bízottosítottad, hogy a tüzernek mindig helyén van a szive! Büszke vagyok rád! — mondotta neki később parancsnoka, amikor feltűzte Ince József mellére a vitézségi érmet ... Kimondhatatlanul boldog volt Ince, csak azt sajnálta, hogy kiképző őrmestere nem volt jelen és nem lehetett tanúja annak, hogy egykori ujoncai mennyire megszívlelték szavait.

Koncz Antal
haditudósító.

Szeptemberi évnyitásra

MADERSPACH ILONA

**GYORSÍRÓ- ÉS
GÉPIRÓISKOLÁJÁBAN**

gyorsírásra, gépirásra, helyesírásra és keresk. ismeretekre beiratkozni lehet. Erős óvóhely.

Munkácsy-utca 1. Waggongyári bérház

Iskolai évkönyvek

A Szent Orsolya-Rend győri ipari leányközépiskolájának az 1943—44. iskolai évről kiadott évkönyvét Eöry M. Kamilla igazgató szerkesztette.

Az évkönyvbe „Margit imái vezekelve szállnak...” címen Kovács Kálmán hittanár írt Szent Margitról szép bevezető cikket.

Megható sorokban emlékezik meg az évkönyv az intézet első hallgatójáról, Boldizsár Gabrielláról.

Az intézet polgári leányiskolájával kapcsolatban működő és 1898-ban létesült kézimunkatanfolyamon vetette meg alapjait a nőipariskolának, mely 1923-ban alakult.

1930-ban a Bátya-utcai lakóházat vásárolta meg a Rend a nőipariskola céljaira. 1940. év szeptemberében pedig kétemeletes, modern, új épületben nyert elhelyezést.

Nagyobb változást jelentett az 1938. évi XIII. t.-c. életbeléptetése után kapott VKM.-i engedély, amelyben 80.200—1941. V. 2. szám alatt a mm. VKM. hozzájárult a nőipariskolának fokozatosan Ipari Leányközépiskolává történő átszervezéséhez. A lefolyt iskolai évben az ipari leányközépiskolának már három osztálya működött.

Az iskola eddigi igazgatói: Dr. Zalka László (1923—1930.), dr. Ragats Rezső (1930—1934.), M. Királyi Dominika (1934—1938.), M. Eöry Kamilla (1938—).

A tanári testületnek 16 tagja van, a hitoktatókkal együtt.

A tanulók létszáma évről-évre emelkedik. Az 1943—44. iskolai évben a tanulók száma 94 volt, akik közül 34-en az internátusban laktak.

Az igazgató beszámol arról, hogy az iskolai évben vallásos és hazafias nevelésük központjában az áldozatos és mélyen öntudatos lelkület kialakítása állott. Az egyre súlyosabbá vált háborús körülmények is ösztönözték erre őket és arra törekedtek, hogy a jelen nehézhelyzetből növendékeik lelki gyarapodást nyerjenek. Istenbe vetett nagyobb bizalmat és hitet merítsenek, edes hazáuk iránt pedig áldozatos, lángoló és odaadó szeretetet tanuljanak. Segítette ebben munkájukat Árpádházi Szent Margit szenttéavatási ünnepségeivel kapcsolatban az ő áldozatos, eszményi alakja, aki megmutatta életével, hogy milyen lelkületűnek kell lennie magyar leányifjúságnak, ha részt akar vállalni a békés, boldog magyar jövő kialakításában. A tanulók fegyelmi élete általában zavartalan és nyugodt volt, tiszteletudók s magatartásuk illedelmes. Komoly fegyelemsértés nem fordult elő.

A tanulmányi eredmény az egyes osztályok középéremjegye alapján általában jó.

Jeles tanulók voltak az 1943—44. iskolai évben: az I. osztályban Farkas Katalin, Varga Ilona, Visi Julianna; a II. osztályban Glatz Katalin, Sági Eszter, Szabó Margit, Székelyhidi Gizella; a III. osztályban Lippay Zsuzsanna, Magyar Magdolna, Niederland Olga. (cs.)

Ludtollas irások

A győri élőlexikon, aki mint fejszámoló művész először kopogott a számoló masinán a városházán

Győrvárosnak néhai való főszámvevője, Schadt József nemcsak arról volt nevezetes ember, hogy őt soha senki nem látta nevetni, hanem arról is, hogy munkatársait, öregjét, fiatalját jól tudta megválasztani. Az ő keze alól nőtt ki a fiatalok közül Éberth Géza, a későbbi városi pénzügyi tanácsnok, dr. Sipos Mihály ny. városi főszámvevő, dr. Radványi Imre ny. városi tanácsnok. Gárdájába tartozott, később utódja is, a nemrég elbúnyt, anekdotázó Major János is.

Major János, aki régi győri családból származott, arról volt híres, hogy minden számottevő győri polgárt személyesen ismert familiástól együtt. Több száz győri családfát tudott levezetni s még annak is megmondója volt, hogy egyik-másik családfáról ki szakadt le és hová származott el Győr városából. El is nevezték „Győr élő lexikonjának”. Ki is érdemelte ezt a titulát. Korosabb asszonyoknak, vénecske leányzóknak azonban valóságos réme volt. „Betéve” tudta életéveik számát. Még azt is megmondta, hogy melyik hónapban születtek. Nagy ismeretsége onnan eredt, hogy az édesatyjának jól menő

vendéglője volt a Teleki-utcában, a kaszárnyával szemben, ahol módos iparosok, kalmárok, meg vékonybugyellárisú tintanyalók, már mint hivatalbéliek is kvaterkáltak.

Major Jánosról azonban azt is tudták, hogy fejszámoló művész, meg aztán, hogy hosszú számoszlopokat egyszerűen többször nem adott össze és soha nem tévedett.

Nagy eseménye volt a nemes városnak, amikor a tekintetes városi tanács elhatározásából „számolómasinát” vásároltak a számvevőség részére, amelyről a győri napilapok cikkekben emlékeztek meg, írván, hogy a technika csodája elsőnek vonult be Győrbe, a Dunántúlra.

Az ördögös számolómasina persze Major János számvevő keze alá adódott. Nem bízott a masinában. Nem hitte, hogy az ő koponyájával versenybe áll. Osszeadott egy óriási számoszlopot. Aztán a masinán megismételté. Hát a végösszeget a masina is kihozta. Ettől fogva összebarátkozott vele. Még főszámvevősége idejében is néha-néha megveregette a billentyűt, mondván: Te is tudsz valamit, no! (Ludtollas.)

Ahol csalánt aratnak

Valahol a Bakonyban barangoltam a jómultkorában. A dúslombu, üdezőld erdővel fedett hegyoldalak között. Szélső kanyargó völgyben tisztavízű patakocskák csörgedeztek s én, teletűzővel szíva magamba a finom, füvek — virágok illatától fűszeres levegőt, vidáman ballagva követtem útját.

Egyszer csak énekesző ült meg a fületem s a csengő hang irányába indulva, a dúsan tenyésző bokrok között tarkaruhás lányok, menyecskék csapatjára bukkantam. Serényen hajladoztak ide-oda, kezükben sarló villogott. Öszbecsarodott haju nagybajuszos magyar vezette őket, tekintélytartó szavakkal irányítva időnkint munkájukat.

Előbb sehogysem tudtam kitalálni mit aratnak, csak amikor hozzájuk értem, láttam, nagy csodálkozással, hogy a városi ember szemében haszontalan gaznak tartott csalánt.

Kezükre ócska kesztyűt húztak, rongyot bugyoláltak

s úgy sarlózták nagy-ügyesen ezt az apró tüskékkel felfegyverzett, haragos csipésekkel védekező növényt. Megesett mégis, hogy egyik-másiknak meztelen karjához, lábszárához csapódtak a mérges levelek. Az áldozat ilyenkor hangosan felszisszent s dörzsölgetni kezdte a csipés helyét, a többi meg jóízűen nevetett rajta.

Szóltan kíváncsisággal figyeltem egy ideig munkájukat. Ugyan mit csinálnak vele? — Törtém egy darabig a fejemet, de mivel sehogy sem tudtam magamtól rájönni, hogy minék bajlódnak ezzel a hatalmas foltokban, vadon tenyésző dudvával, elhatároztam, hogy megkérdem tőlük. Az öreg emberhez léptem tehát. Illendően fogadta köszönésemet s bár, semma ábrázattal mosolygott tudatlanságomon, kérdéseimre szívesen felelgetett.

— Nem gaz ez kérem, csak a régiek

tartották annak! Nagyonis hasznos növény! Nagy hiba volna ha itt hagynánk elrohadni. Mert ebből a csipőslevelű tüskés jóságából ma már éppen olyan finom vásznat, fehérneműnekvalót tudnak készíteni, mint a kenderből, lenből, vagy akár a legpuhább pamutból...

— Tessék csak nézni, ahogy dolgozunk. Lám, a növény már teljesen kifejlődött, javában virágzik. Itt a vízmentes nedves talajon akkorára nőtt, hogy majd mellig ér, de még eleven, nem indult száradásnak. Ilyenkor kell a csalánkórót learatni. A levágott rendeket azután széttergetjük ide a napra. Szárítani hagyjuk egy hétig, aztán, amikor a levelek már könnyen letöredeznek, hozzálatunk a lombozáshoz. Ezt úgy csináljuk, hogy nyalábokba fogva a szárazakat hozzáveregetjük egy deszkához.

A lelombozott csalánt aztán kévébe kötjük, a kévéket meg kupokba rakjuk, hogy így száradjon a növény tovább. A többi aztán már az átvevősszervek és a feldolgozógyárak dolga. A csalán kitűnő minőségű szilárd rostjából tartós, puha anyagot szőnek. véletlenül azt is tudom, hogy ma már 4—5 ezer vagon csalánszárat is összegyűjtenek az országban évente, ez meg vagy 10 millió méter textilanyag szövéséhez elegendő. Rengeg sok ez kérem, ha jól tudom, az egész ország szükségletének tizedrésze!...

A beszállított csalánér természetesen jó árat fizetnek és nem vész ám kárba a lombozásnál lehullott levél sem. Összegyűjtve olyan jó takarmányt ad, aminek a tápértéke a lucernával vetekszik s az állatok is igen szívesen eszik.

Eleinte magam is bolondságnak tartottam, hogy csalánt arassunk.

de ma már tudom, hogy megéri a fáradságot. Most meg, amikor minden méteranyagra olyan nagy szükség van, valóságos istenáldása ez a régebben semmi be sem vett növény...

Bombától sérült szijak átvétele,

új szijak és egyéb műszaki anyagok igénylése

Pécsinél

Árpád-ut 50. szám,

Csodálkozva figyeltem az öreg gazda okos, komoly szakértelemről tanuskodó szavait. Aztán meg, hogy elbúcsúztam tőlük még sokáig a fejemben járt a csalán története s örültem annak, hogy megint tanultam valamit, amire városi észszel talán sohasem gondoltam volna.

Telegy Lajos.

Ukrán menekültek között

Ukrán menekültek szomorú csoportja halad a keskeny völgyben. Férfiak, asszonyok és sok-sok gyermek. Bandukoknak az úton, apró batyut cipelnek a hátukon és nógatják egy-két tehenüket. Magukkal hozzák minden ingó vagyont csak szegényes viskójukat és nehézmunkával termékenyvé varázsolt kis földjüket hagyták hátra a „senki földjén”, az orosz és magyar vonalak között a magas hegyek övezte völgyben.

Először magyar honvéd halad, vezeti őket a kanyargós úton abba a faluba, amit a perancsnokság kijelölt tartózkodási helyükkül. Amikor mellém érnek, illedelmesen köszönnék. Szóba elegyedek velük. Keréketörve nyelviket, igyekszem megértetni magam. Azt szeretném megtudni, hogy miért vettek kezükbe vándorbotot. Hiszen valamenynyien földhözragadt szegény emberek. Ugy gondoltam, hogy nekik nincs mit félténiük akkor sem, ha megszállnak kis falujukat az oroszok.

Az egyik asszony válaszol kérdésemre. Elmondja, hogy önként hagyták el otthonukat, mert nem akarnak még egyszer szovjet uralom alá kerülni. Neki minden vagyon az egy sovány tehene s a batyujában lévő néhány ruhadarabja, de tudja, hogy a bolsevisták ezt is elvennék tőle.

— Hát még a szegény emberek sem vágnak a „szovjetparadicsomba”? — kérdeztem.

— Szegények vagyunk, — felelte az asszony, — de ahhoz a kevéshez, amink van, ragaszkodunk. A „szovjetparadicsomban” még ennyink sem lenne.

Nagyot sóhajt, s elmondja, hogy ők már jól tudják milyen is az a „szovjetparadicsom”, mert már volt benne részünk.

A bolsevisták a férfiakat elhurcolták, lányaikat meggyalázták. Azokat a családotokat, amelyek otthont adtak német, vagy magyar katonáknak, legyilkolták, mert azzal vádolták őket, hogy összejátszottak az „ellenséggel”. Ami keveset megtermett a földjük, azt be kellett szolgáltatniuk. Hiába mondták, hogy még a gyerekeknek sem jut elég a szűkös termésből, a népbiztosok azt felelték, hogy az előírás szerint még többet kellett volna szolgáltatniuk.

— Hát inkább otthagytuk házunkat, földünket, — fejezte be szomorúan az asszony, — de úgy akarunk élni, hogy tudjuk, miért dolgozunk. — Elbúcsúztam tőlük, s a menekültek fáradt csoportja ismét megindult a poros úton.

Wirth Gyula karp. őrmester, haditudósító.

Patkányok kiirtását

Idomított vadász görényeimmel helyben és vidéken teljes garanciával
VALLALOM VIRÁG GÉZA
Zöldén utca 32. sz. sz.

Egyre nagyobb visszhangot kelt a vidéki színészet államosításának tervezete

A tavasszal jelent meg a sajtóban Károlyi Vilmosnak, a kassai Nemzeti Színház kitűnő tagjának tervezete a magyar vidéki színészet államosításáról, mely azóta országos visszhangot keltett. A tervezetben a népszerű színész, aki nemrégiben színigazgató lett, a kulturádó bevezetésével kívánja megoldani a vidéki színészet államosítását. Abból a feltevésből indul ki, hogy ha a közel 15 millió lelket számláló Magyarországon évenként minden ember csak egy pengőt fizet kulturádó címén, akkor ez 15 millió pengő. Ebből az összegből eltarthatna az állam 10 elsőrendű, 5 másodrendű, 10 harmadrendű és 5 negyedrendű színtársulatot. Viszont a vidéken működő 30 színtársulat összes bevétele a kulturálap központi pénztárába folya be.

A tervezet szerint a tíz elsőrendű társulat, amelyek Kolozsvár, Szeged, Debrecen, Kassa, Nagyvárad, Miskolc, Pécs, Szabadka, Kispeszt és Újpest városokban játszanának.

(Győr miért maradt ki? Szerk.) Szeptember 1-étől június végéig tartózkodnának egyhuzamban állomáshelyeiken. Utána a színészek két hónapi szünetet kapnak teljes fizetéssel. A másodrendű társulatok öt területénél tizenegy hónapig tartana a működési ideje, egy-havi szünettel teljes fizetéssel. A harmadrendű társulatoknál a színészeknek háromhetes szünetidő jár teljes fizetéssel, míg a negyedrangú társulatoknál a szünet két hét teljes fizetéssel.

A harminc társulat költségvetése Károlyi Vilmos szerint ez volna:

10 elsőrendű társulat évi P. 5.520.000
5 másodrendű társulat évi P. 1.800.000
10 harmadrendű társulat évi P. 2.400.000
5 negyedrendű társulat évi P. .900.000
Összesen: 10.620.000

A továbbiakban a tervezet szerint „a társulatok számára kiutalt évi szubvenció összegének 50 százaléka a színészek és a segédszemélyzet fizetése, 30 százaléka az összes dologi kiadás, 20 százaléka a kiállítás, nevezetesen a színészeknek ruháinak előállítására volna fordítandó”. Károlyi Vilmos foglalkozott tervezetében még a színészutánpótlás kérdésével, a színházi irodalmi pályázatok kiírásával, a rendező-képző állami szemínárium megvalósításával s végül a nyugdíjkérdés rendezésével. Ez utóbbit úgy gondolja elintézni, hogy az állam átvénné a színészek nyugdíjintézetét és állami tisztviselőknek megfelelő nyugdíjat adna.

Egy másik cikkében Károlyi Vilmos részletesen ismertette a színészek fizetésének rendezését s a fizetésen felüli osztályrendszer bevezetését. Szükségesnek tartja a működési lap rendszerét, amely abból áll, hogy a lapra feljegyzék a tag által játszott szerepet s a színévad végén azoknak a működési lapját, akiket a színigazgató nem tart meg, beküldenek a kamara szerződötési osztályára, ahol a többi színigazgató könnyen áttekinthetné a szabadlistások névjegyzékét. Így megkönnyebbülne a szerződötési osztály munkája is.

Az elmúlt hónapokban a vidéki színészi körökben többször is foglalkoztak Károlyi Vilmos tervezetével. Különösen a kisebb társulatok fogadták nagy és egyhangú lelkesedéssel az államosításra vonatkozó akciót, de néhány nagy társulat is magáévá tette a tervezetet, mely iránt legutóbb Mester Miklós államtitkár is élénk érdeklődést tanúsított. Egyik-másik társulati gyűlésen kifogást emeltek az ellen, hogy a külön-

böző rangsoru társulatoknál nem egyforma a színészek szabadságideje. Ezt egységesen kívánják rendezni.

Alkalmunk volt egyébként Károlyi Vilmossal beszélni, aki többek között a következőket mondta:

— Az az érzésem, hogy a vidéki színészet államosításának ügye a legjobb úton halad. Tudjuk, hogy sok nehéz technikai akadállyal kell megküzdenünk, de szerencsére már az illetékes körök is felfigyeltek akciónkra. Addig is sürgős megoldást követel a színészek beteggyógyításának rendezése. Az OTI féle megoldást nem tartjuk kielégítőnek, itt nincs más választás, mint vagy kilépni az OTI-ból, vagy tényleg hathatós intézkedésekkel biztosítani a kivételes elbárust a színészek részére.

Sürgősen megoldandó probléma a

családi pótlék kérdése is.

Talán egyetlen társadalmi osztály sem neveli olyan nehéz gondok között gyermekeit, mint a vidéki színész, aki családjával szinte állandóan vándorolni kénytelen. Itt van továbbá a vidéki színészek lakáskérdésének megoldása is. Aki a vidéki színészet kenyerét eszi, annak számára a lakásszerzés torturái igen keserűvé teszik ezt az amúgy is sovánny kenyeret.

— Mindezt a sok problémát az államosítás szinte automatikusan megoldaná, de ha ez ideig-óráig még késik is, a legsürgősebb kérdések rendezését nem szabad halogatni. A vidéki magyar színészet ma ismét missziót tölt be s annak megsegítése nemzeti érdek és hazafias kötelesség.

Károlyi Vilmos akciója mind szélesebb gyűrűket vet. Eddig mintegy húsz vidéki társulati gyűlés küldte meg pártoló állásfoglalását a tervezet mellett. Valószínűleg a Színművészeti Kamara is rövidesen foglalkozni fog ezzel az ügyvel, amely fölött nem szabad napirendre térni.

Virágzik a Tisza...

Háromórás szerelmi orgiát élnek az alkonyati Tisza felett a világ legapróbb rovarjai. Népmonda a Tiszavirág keletkezéséről.

Takaró-Varga Mihály, az ezüsthajú, rákvörös arcú, acélos izmu vén tiszai halász hétfőn délután beszélt a nyaralóban:

— Virágzik a Tisza... Nem tetszik megnézni? Ilyent nem lehet Pesten látni!

Felcibéltünk.

Melabús, olajfához hasonló füzesek között vonultunk ki a Tisza partra. A tompázöld levelű füzek halkán susogtak a szélszélben. A duzzadó, haragoszöld búzatáblák sűrűjéből két fűrj harsányan pitty-pattolt egymásnak. Az egyik fűzfán gerlice bűgött fáradhatatlanul. A selymesen kék, fénylő alkonyati égbolt magasan ezüstös felhőcsomók vitorlázta, méltóságteljes lassúsággal kelet felé.

Már messziről látszott, hogy a Tisza széles szalagja felett sűrű, kanárisárga felhő terjeng a víz felett és ahogy beléje tűz az erőteljes napsugár, csodálatos ragyogással tündökölt a szokatlan, különös felleg.

Virágzik a Tisza! — mutatott a pompás jelenségre a vén tiszai halász. Kövér halak lesznek az idén...

Amint a partra értünk, a csodálatos citromsárga felhő sok millió és millió parányi rovarnak bizonyult. A Tiszavirág néven ismert természeti csoda kavargott, játszott, folyt le előttünk a legkülönösebb életjelenség, amellyel valaha is találkoztam.

Alig egy-két méternyire a lomhán hömpölygő roppant vízláp felett libegő, kavargó, siető, zizegő rovarfelhő rajzott és mint kilométerekre kiterjedő citromsárga köd, terjengett a Tisza felett.

Megbabonázottan, illetődötten álltunk

a parton. Szót sem tudtunk szólni. Elnémultunk, mint mindannyiszor, amikor a Teremtés kifürkészhetetlen, csodálatos titkával kerültünk szembe.

A citromsárga, kavargó nyüzsgés, amit sugárzóra, csillogóra színesített a beléje lövölő fényes napsugár, elkápráztató színtobzódással ragyogott a folyam felett. Varázslatosan szép látvány volt. Felejthetetlen!

RAGYOGÓ CITROMSÁRGÁ SZÖNYEG

Aztán egyszerre csak megfáradt az erőszakos nyüzsgés, ellanyhult a kavargás, meglassudott a vidám ugrándozás. A ragyogó citromsárga szőnyeg lassan ráereszkedett, alábukott a folyam hullámaira.

A virágzás megszűnt. A Tiszavirág meghalt...

A Tisza magába ölelte a sok millió citromsárga rovar, majd a víz a meder fenekére sodorta le a halott rovarok lárváit. Egy ideig csupa halványsárga fény volt a Tisza felülete, olyan mintha óriási selyemlepedőt borítottak volna a ringatózó vízre. Gyönyörű volt!

A Tiszavirág, amely a tudományos nyelven Palingenia néven ismert apró rovarféleség milliárdjaiból tevődik össze, ilyenkor a kora nyár első napjaiban tündöklök a legmagyarabb folyó felett.

A rovarkák akkor kelnek ki a partszélen lerakott petéikből, amikor a forró napsütés alkonyati bágyadságba lanyhul. Először a hímek kelnek ki és óriási zsongással verődnek össze átláthatatlan citromsárga felhővé a víz felett. Ha csendes a táj, valami alig észrevehető cirpelés vehető ki felülök. Ezután életre kelnek a nőstények. Most mindjárt megváltozik az eddigi kép. A két bogárja kedvesen egymásba folyik. A nőstények

feltele cikáznak a levegőben, kacorkodva szökdeinek a nap felé, a hímek pedig „hallgatnak” a csábításra és utánuk szállnak. Rövid incselkedés után összeülekeznek. A hím átkarolja nőstényét és így mámorosan táncolnak fenn a magasban, hogy azután a megtermékenyülés után mindketten elernyedten ereszkednek alá és belefutva a vízbe, megsemmisüljenek a három óráig tartó élet után...

A nőstény a végső elmerülés előtt pillanatok alatt lerakja petéit, mintegy 6—7000 darabot, amelyek után leszállnak a meder iszapjába és ott megmaradnak.

A szegedi egyetem egyik híres professzora, akihez a Tiszavirág rövid életének titka és oka felől kérdést intéztünk, a következő érdekes magyarázatot adta:

A TUDOMÁNY SEM ÉRTI...

A tudósok csak megfigyelték a Palingenia életét, de a titkot nem tudták megfejteni. Nem tudják okát adni annak, miért nincsen a Palingeniának táplálkozó szerve, miért egyetlen életcélja a Tisza feletti néhány óras szerelmi, miért ontja ki a nőstény néhány másodperc alatt olyan hihetetlen mennyiségben a petéit? Azt sem tudja a tudomány, miért van a hím rovarok szeme a közepén, a nőstényeké pedig oldalán? És azt sem tudják miért csak alkonyattájt kezdődik meg a halálos szeretkezésre kivált rövid élet és ez miért éppen akkor áll be, amikor a hold az lkrek jegyében lép? Sőt azt sem tudják, miért csak itt és kizáróan-csak itt él és virágzik ez a sajtáságos rovarfaj?

A nyári Tisza színpompás virágsszőnyege pedig ezalatt szeliden ringatózik a víz tetején, amely olyan, mintha a meder egész szélességét betöltő, végehoszszanélküli sárga virágok — kankalinok, mocsári gólyahírek — sűrűn szőtt szőnyege volna.

MIT MOND A NEPSZAJ?

Takaró-Varga Mihály öreg halász azonban megmagyarázza a Tiszavirág titkát.

— Századokkal ezelőtt az emberi erővel vontatott egyik tiszai hajón vízelegény volt a tiszakürti Pap Miska. Egyszer a görög hajósok verekezés közben agyonszúrták a Miskát, akinek érkezését szépséges mátkája Nagy Terka szívesre várta, a kürti kikötőnél hatalmas virágcsokorral. A kormányos rászólt a leányra, aki még semmit sem tudott a szomorú gyászestéről, hogy menjen csak haza, hiába várja mátkáját. Miska szívét kés ütötte át... Terka eszeveszetten sikoltott, majd megsédült és belefodult a Tiszába. A sebes ár megforgatta, aztán elragadta s a mocsos víz összecsapott felette... De a hatalmas virágcsokor ott maradt a vizen. A mezei virágok szétterültek a hullámokon és mint hatalmas szőnyeg, terültek el a vizen... Azóta minden nyár elején megjelennek a Tiszán a szerencsétlen Terka sárga virágai, a Tiszavirágok...

Az öreg halász lassan elhallgat és elgondolkodva nézi, nézegeti a Tisza kavargó vizén lassan eltűnő sárga foltokat.

Beesteledik.

A Tisza felületére lila és sötétkék folatok loccsannak, a vizen pedig eltűnik az óriási citromsárga szőnyeg utolsó darabja is.

A Tisza elvirágzott... Milliárd sárga rovar elmerült a hideg hullámsírban. Háromórás élet után megsemmisültek a mocsos árban.

Péchy-Horváth Rezső.

Esküvőre — Névpapra — Születésnapra

„Művészet” ajándékboltban

vásároljon Deák u. 4.

Márkás kép — szobor — porcellán —

ölmokristály — kerámia — díszékszer —

zongora — harmonika — gramofon

Sport és Levele versenydíj tárgyak nagy választékban.

A belügyminiszter az egyesített vármegyék községeinek 1944. évi költségvetéseit jóváhagyta

A belügyminiszter Győr, Moson és Pozsony k. e. e. vármegyék községeinek 1944. évi költségvetéseit a pénzügyminiszterrel egyetértőleg felülvizsgálta és az erről szóló leírat a vármegye alispánjához megérkezett.

A leírat szerint a kormányhatóság a vármegye alispánja által előterjesztett javaslatokat elfogadta és

a legtöbb esetben a költségvetéseket változatlanul állapította meg.

Emelkedett a községek adóalapja, minthogy a 3.520—1943. M. E. számú rendelet értelmében a földadó kulcsa, 1944. évtől az aranykoronában megállapított kataszteri tisztajövedelem 23.2 százaléka helyett 40 százalékra módosult.

Az emelkedés arányában megfelelően növekedni fog a községek pótdadó bevétele.

Jelentékeny többletbevétellel számolnak a községek költségvetései a marhalevél kiállításáért szedett külön díj és a bor fogyasztási adó díjtételeinek felemelése folytán.

A marhalevél kiállításáért szedett különdíjak 50 százaléka, a bor fogyasztási adóbevételeinek pedig kétharmadrésze illeti a községeket.

Köztehershatalmátási szempontból örvendetes tényként kell megállapítani, hogy

a községek pótdadó százaléka igen sok községnél az 1943. évről viszonyítva csökkentést mutat.

Az államsegélyek megállapítása minden esetben a lakosság teherbíróképességére tekintettel történt.

Valamennyi községnél egyaránt biztosítottak mindazok a szükségletek, amelyek a községeket terhelő személyi és dologi kiadások fedezésére szükségesek. Egyes községeknél a folyamatba tett beruházások befejezése érdekében a miniszter újabb hitelleket engedélyezett.

A költségvetések szerint, a munka és anyagbeszerzési nehézségek ellenére a fejlődés nem állt meg, hanem a lehetőségek közt, tovább folyik az a munka, amit a vármegye és részben a községek saját kezdeményezésükből megindítottak.

Lényeges könnyítést jelent a községeknek, hogy a közellátás lebonyolítására alkalmazott munkások költségeit, államsegély címén részükre visszatérítik.

A községek költségvetésében gondoskodás történt a légoltalmi intézkedések fenntartásáról és működéséről. E tekintetben messze menő támogatást ad az államsegélyes községeknek az a rendelkezés, hogy a honvédelmi miniszter által központosítva irányított és a kincstár részéről rendelkezésre bocsátott

összegeken felül, tehát a légoltalmi tervben előirányzott beszerzéseken felül

intézkedés történik azoknak a kiadásoknak a fedezése iránt is, amelyek a megállapított légoltalmi terv végrehajtásánál, időközben merülnek fel.

A vármegye alispánja egyébként felhatalmazta a községeket, hogy a légoltalom terén halaszthatatlan kiadásokat — a légoltalmi költségvetésben meghatározott hitelkere-

ten belül — a rendelkezésre álló pénzkészletük terhére teljesítsék.

A belügyminiszter a községek részére beruházási célra engedélyezett államkölcsönök 1944. évi törlesztő részleteiből Sokorópátka községet terhelő 2.000 pengőt, Écs községet terhelő 1.000 pengőt és Bácsa község 2.000 pengő összegű törlesztő részletét elengedte.

Bácsa község részére 1 drb 800 percliteres motorfecskeendő beszerzését engedélyezte,

a vételár részbeni fedezésére Bácsa község 19.941 P államsegélyt kapott.

A községek 1944. évi pótdadó százalékát és államsegélyét közelebbről ismertetjük. (H.)

Babona a háborúban

A babonával úgy vagyunk, mint a pestiek a poloskával: mindig csak a szomszéd lakás van tele és „onnan jönnek át...” Eszerint tehát üres kitalálás, hogy annyi csipő rovar lenne, minthogy sokan hiszik. Akit megkérdeznek, annak nincs egy se. Kevesen vannak, akik bevallják, többet, akik tagadják. Nem is tudom, miért működik és gazdagodik oly sok poloskairtó vállalat, hogyha nincs ebből a kellemetlen háziállatból sem.

Itt vagyok példának én: nem vagyok babonás! És tagadom, amikor valaki megkérdezi. Arra azonban gondosan ügyelek, hogy reggel feltétlenül jobblábbal bujjak ki az ágyból és amikor a kapunkon kilépek az utcára, elfordítom a fejemet, ha asszonyfélék látok, de elébe sietek a kéményseprőnek. A szerencsefíllért külön zsebben hordom. Illik, nem illik, ha valami jót mondok, a szerencsémért dícsérem — bizony, titokban lekopogom. Fára!

Mégsem vagyok babonás!

A háború valóságos melegágy a babonának. Fent, északon a nevezetes téli háborúban éltem át az első városi bombatámadásokat. Olyan tapasztalatokra tettem szert, hogy a bombák többnyire a házak sarkait találják el. Amikor meg-megszóltattak a szirénák, irógépemet, háti-bőröndömet és táskámat, minden vagyonomat szállodai szobámnak abba a részébe vittem nagysietve, amely a legtávolabb esett a saroktól...

A keleti fronton számtalanszor láttam, hogy hatalmas paloták és kis kunyhók dőltek halomra — de

a kémények, mint megaunyi felkiáltójelek, csaknem teljesen épek maradtak.

Akkor gondoltam, legközelebb, ha bombáznak, a kéménybe bujok...

Mint, az arcvonalban örültünk az akna- és gránátcséreknek, mert — az régi örökség, még az első világháborúból! — ugyanoda nem csap le még egyszer!

Itthon az első terrortámadás alkalmával egy nagyobb méretű bomba annak a háznak, többemeletes bérpalotának, amelyben a lakásom van, eltalálta a sarkát. (!!!) Én a másik sarkában lakom. Ha igaz a babona, akkor a közeli napokban nagy hirtetést teszek közzé és a lakás-kormánybiztos jóváhagyását kérem ahhoz, hogy lakásomat valakinek „jó pénzért” átadhassam. Valakinek, aki nagyon fél a bombatámadástól.

A hirdetés körülbelül ilyen lesz:

„Idegen embernek lakásomat átadom. Bomba ellen bebiztosítva! A házat már eltalálták — még egyszer nem sikerülhet! Ajánlatokat „Bomba” jelígre a kiadóba kérek.”

És ha mégis bombát kap a ház?

Nos — az lesz az a bizonyos kivétel, amely erősíti a szabályt.

Aztán itt van az értéktárgyak, ruhák, stb. megvédésének súlyos problémája. Egyik rendkívül gazdag barátom a minap azzal kérkedett előttem, hogy ruháit az ország különböző részeiben lakó rokonainál helyezte el.

Mindenüvé elküldött valamit, három—négy öltönyt. Két bundája Miskolcon pihen molymentes papírzacsokban,

ingei az Alföldön nyaralnak, cipői a Balaton mellett üdülnek, ékszerei pedig egy hatvanméternyi mély budai sziklapincében vannak őrizetben.

Ránduljunk ki!

Töltsünk egy jó délutánt a vargakői

PILLER csárdában.

— És te — kérdezte — hogyan biztosítottad magad?

— Hát öregem — feleltem, — ha én egyik ruhámat és a hozzáillő pár cipőt Békéscsabára küldöm, a másikat pedig Szarvasra, a harmadikat meg Szegedre, — akkor az ország többi városában lakó rokonaimnak már csak üdvözlötet küldhetek... És nagy baj származik, mert ruhátlanul ki se mehetek a lakásomból...

Tehát tagadom, hogy babonás lennék, — és nem félek a bombázástól? — csalámba nem csap a ménkö!

(Juj — csak el ne kiabáljam a szerencsémemet!)

(Kopogtam is!)

Hortobágyi Jenő.

Válasz az Egyszerű ember kérdéseire

Hogyan szólítsam a barátom feleségét

A kérdés: Munkás vagyok. Egyik barátom, kiről most szó lesz szintén munkás. Elég jól keresünk, tisztességesen ruházkodunk. Míg legény volt a barátom, együtt jártunk vasárnaponként vendéglőbe. Jó komák voltunk. Nemrég megnősült, Városi lányt vett el, igen rendes, kedves lányt, egy jobb munkáscsaládból. A fiatalasszony neve Ilonka. Most voltunk először együtt vasárnap a vendéglőkben. Én az asszonyt persze Ilonkának szólítottam.

Hétfőn azt mondja a barátom: Te, ne szólítsd az én feleségemet Ilonkának, mert az őt is, engem is idegesít.

— Hát hogyan szólítsam? — kérdeztem, mert úgy látszik féltékeny a feleségére, mint minden férj. Azt mondja a barátom, hogy ő nem tudja. Azóta gondolkodom mélyen tisztelt Szerkesztő Ur. Igaz, hogy kalapot visel, de most mikor az urak is azon vannak, hogy a címetek ne hangozzanak, ami nagyon helyes, mit mondjak ennek a fiatalasszonynak? Nagyságosasszonynak nem nagyságosasszony. Ilonkát nem mondhatok. Nem akarom idegesíteni a barátomat sem, meg a feleségét sem. Tessék tanácsot adni, mint multkor. Megszívlelem ezt is, mint azt, hogy késsel ne egyek.

Válaszunk: Munkástársa feleségét, ha a keresztnév idegesíti őket, egyszerűen a családi nevet szólítsa. Így: Kovácsné, Szalayné. A legszebb megszólítás a franciáké, ők minden asszonynak azt mondják: asszonyom. A miniszter felesége is „asszonyom”, a munkás felesége is „asszonyom”. Ezt kellene általánosan bevezetni. Kezdje el Ön a barátja feleségével és hivatkozzék a szép és okos francia szokásra. Egészen jól hangzik, próbálja csak: Nézze asszonyom... Mondja asszonyom... Mit főzött ma ebédre, asszonyom? Betájtotta-e a zsírjegyét asszonyom?

Kiváncsiak vagyunk, ez nem idegesíti-e a barátját? Reméljük, nem. Irja meg, melyik megszólítás vált be?

Csak tiszta ivóvizből készült jeget vásároljon

A városi közbiztonsági gyárban gyártott jég kapható 12-5 kg-os tömbökben a közbiztonsági átvéve vagy házhöz szállítva.

Egész vagy féltömb vásárláshoz szükséges szelvények megválthatók az üzemi pénztárban (városháza II. em. 54.) és a jégfuvarozónál, aki telefonhívásra a fogyasztó lakásán vagy üzleti helyiségében jelentkezik. — Telefonszámok: 5-95, 12-61, 10-57, 8-27.

Levél vitéz Mátyás Ferenc utász szakasz- vezetőnek Tp. B-464-re

Kedves Bajtárs!

Mi Ont személyesen nem ismerjük, de a harctérről küldött legutóbbi levelével közelállónak érezzük szívünkhöz. Üzenni kell az On levelére, el kell küldenünk egy bajtársi köszönetet messze a harctérre, mert On lélekkel és magyar szívvel írt levelével nagyon kedves percet szerzett nekünk.

Mi újságírók szerény tehetségünkkel, de igaz magyar szívvel, nem törődve semmi mással, dolgozunk és írunk városunk és falvaink sok tízezer főnyi dolgos magyarjainak. Ha mi igazságtalanságot látunk, ha hibákat látunk, nem hallgatjuk el. Ha úgy érezzük erre van szükség, akkor dicsérünk, ha ostorozni kell, ostorozzuk a hibát, a bűnt. Mindig csak egy vezet: a hazáért és nemzetünkért, magyar népünkért dolgozunk.

Néha sebet ejtünk, de sokkal többször kapunk sebeket. Sokat kell zsebretennünk sokszor azoktól, akikért harcolunk. Gáncsot az újságíró sokat kap, elismerést nagyon keveset. Mindent vállalunk, mert mi elsősorban Istennek, a hazának és saját lelkiismeretünknek tartozunk felelni és ha lelkiismeretünk nyugodt, akkor úgy érezzük, jó munkát végzünk. Nem forgolódunk szélkakasként úgy, ahogy a szelek fújnak. Mindenféle külső és belső ellenség szembe találja magát tollunkkal. Nem reszketett meg a szívünk, ha a zsidók akasztófát, tarkónlövést ígértek. Nem reszket meg a szívünk, ha aljas névtelen alakok, züllött lelkű keresztény magyarok fenyegetőznek, vagy ha bárkinek van kifogása ellenünk. Mi megyünk a hazaszeretet kiszabott útján, mindig mindent vállalva és mindenre készen.

Leveléből azt látjuk, hogy helyesen látja és megérti a mi harcunkat. Mikor azt írja, hogy kapnak a harctéren mindenféle újságot és képeslapot, de szívük-lelkük csak akkor örül, akkor boldog, mikor a Győri Nemzeti Hírlap cikkeit olvassák és Isten áldását kéri bajtársaival együtt a mi munkánkra, akkor egy pillanatra felemeljük fejünket, megáll a toll a kezünkben, elhallgat az írógép az ujjaink alatt és gondolatban odanyújtjuk kezünket önhöz. Bajtárs, hogy megszorítsuk.

Köszönjük szép levelét. Kaptunk már elismerést, kedves kitüntető sorokat tábornok úrtól, napszámától, szegény özvegyasszonytól nem egyet. Néhány kedves levelet ezek közül elittettünk, megőrizzük. Közéjük tesszük az Onét is.

Amíg a harcoló honvédség magasrangú tisztjei és harcos, derék szakaszvezetői, meg az itthon küszködők, urak és egyszerű emberek, férfiak és asszonyok örömmel olvassák és velünk együttérve olvassák cikkeinket, addig bizonyos, hogy jó munkát végzünk azon a helyen, hova hivatásunk állított bennünket. Ez az érzés pedig többet ér minden pénznél, minden egyéb másnál.

Kedves Bajtárs, szeretettel köszöntjük Ont és harcoló társait. Mondja meg nekik, míg Önök odakinn harcolnak és szenvednek a hazáért, addig itthon a magyar társadalom becsületes tagjai minden áldozatot szívesen vállalva dolgoz-

nak, hogy fegyverrel és munkával legyőzzünk minden nehézséget és megmentsük a pusztulástól szertett hazánkat. Abban a szent hitben, hogy Isten megsegít bennün-

ket e harcunkban, kívánunk mindenkinek jót.

Viszontlátásra a győzelem boldog napjaiban!

Pohárnok Jenő.

Belváros és Szabadhegy: Augusztus 28-án, hétfőn gondoljon a sebesült és beteg honvédekre

Városon és falun megkezdődik a sebesült és beteg honvédek megajándékozása. Felhívjuk Belváros és Szabadhegy minden hazafias érzelű magyarját, hogy enniváló, szívnivaló és ital adományával Szabadhegyen hétfőn délelőtt, a Belvárosban hétfőn délután keresse meg a kiírtszóval az utcán vonuló kocsit és adja át a kísérő cserkésznek, leventének adományát. Az adományokról a kocsikísérők nem adnak

elismervényt, nem mérik le, ki mit adott. A hadikórházban a Vöröskereszt karitatív csoportjának megbízottai veszik át az adományokat, lemérik, elraktározzák és lapunkban beszámolunk, melyik városrész, melyik falu mit és mennyit adott.

Az első adakozók Belváros és Szabadhegy lakói lesznek. Várjuk az eredményt! A hazának ad, a sebesülteknek ad!

Tizenhat szegény kisdiákot neveltet a győri egyházmegye

A papi hivatást előmozdító szervezet, az „Opus vocationis” a győri egyházmegyében már eddig is jelentős összeget gyűjtött olyan tehetséges és szegénysorsú kisdiákok neveltetésére, akinél feltehető a papi hivatás. Ötvenen kérték a neveltetési segélyt olyanok, akik a középiskola I–IV. osztályába iratkoznak be. Báró Apór Vilmos győri megyéspüspök a kérelmek elbírálása után úgy

döntött, hogy

16 ilyen szegénysorsú és tehetséges diák részesül a megfelelő tanulmányi segítségben.

A főpásztor egyúttal az Opus vocationis egyházmegyei igazgatójává dr. Póka György nagyszemináriumi lelkiigazgatót nevezte ki.

Rendelet jelent meg a túlmunka és a vasárnapi munka díjazásáról

A hivatalos lap szombati száma közli a pénzügyminiszternek a túlmunka és a törvényes munkaszüneti napokon végzett munka díjazásának szabályozásáról szóló rendeletét. A rendelet szerint az iparban, továbbá a bank- és pénzváltó üzemekben, valamint a biztosító vállalatoknál alkalmazottaknak

heti 48 órán túl végzett munkája általában túlmunkának minősül és a heti első 12 túlórát a rendes mun-

kadíjnál legalább 25 százalékkal, minden további túlórát pedig legalább 50 százalékkal magasabban kell díjazni. Vasárnap végzett munkáért a rendes munkadíj legalább 50 százalékkal magasabb munkadíj jár.

ha pedig a túlmunka egyúttal vasárnapi munka is, a vasárnapi munkát a túlmunkadíjjal növelt rendes munkadíjnal kell magasabban díjazni. (MTI)

Küzdelem a sertéspestis ellen

Van elég szérum. A hadbavonultak, bombázottak, sokgyermekes szegények sertéseit ingyen oltják

A sertéspestis, a sertések legnagyobb ellensége sohasem tűnik el egészen, mindig lappang és felbukkan valahol az ország területén. Most Győr környékén is felütötte fejét pár helyen. Sajnos, bejött Győr egyik legszegényebb negyedébe a Szent Erzsébet-telepre is.

Mint a hatóság kiderítette, az újjvárosi lapos szélén lakó cigányok hozták kiásott pestises

sertést egyik környéki uradalom dögtemetőjéből

és a vész sok kisember egyetlen téli reménységét pusztította el.

A hatóság azonnal felvette a küzdelmet a betegséggel. Allatorvosunk most nagyon kevés van. A katonai bevonulások alig hagytak állatorvost, de dr. Török János törvényhatósági állatorvos és Kató Sándor tisztiorvos eredményesen

Iparvállalat keres

műszaki irodája részére.
gépírónt

bérosztálya részére jól számoló
fiatal, kezdő
tisztviselőnt

„Jó feltételek” jelígre levelek
a kiadóba.

vette fel a harcot a sertéspestissel. Sajnálattal állapították meg, hogy a városszélről rég elkivánt cigányok nemcsak faluról hoztak be pestises dögöt, hanem

akadtak az újjvárosi gazdák között olyanok, kik pestisben kimúlt állatukat tíz-húsz pengőért eladták a cigányoknak.

A cigányok a fertőző váladékot folyató dögöt végigvitték a telepen, elszórták a csontokat belsőszekeket és hirtelen több udvarban is felbukkant a betegség úgy, hogy a Szent Erzsébet-telep fertőzöttnek lett nyilvánítva.

**MEG KELL ELŐZNI A BAJT,
AHOL MEG LEHET**

A város gondoskodott elég szérumról.

Allatorvosaink valóban éjt, napot egybevetve végzik köteles-ségüket és tíz ember helyett dolgoznak, de mindenkinek rendelkezésére állnak.

Ezúton közlik a sertéstartó családokkal, hogy a fertőzötté nyilvánított területen bármikor szérumoznak, ha az illető ezt a kérését bejelenti a városházán a 13-as szobában. Az egészséges sertést szérumoztatni kell minél előbb, különösen, ha a környék fertőzött. A hatósági állatorvosok a hadbavonultak, hadiözvegyek, sokgyermekes szegények és a bombakárosultak sertéseit ingyen szérumozzák. Egyébként az oltási díj a sertés nagysága szerint 6 pengőtől 20 pengőig terjed. Nagyon megéri ez a szérumár, mert pótolhatatlan veszteség ma egy családnál, ha elhull a sertés és nem lesz télire való. A városnak még nem fertőzött területein is kérhető a szérumozás, melyért valóban csekély díjazás jár.

A sertéstartóktól függ, hogy elterjed-e a betegség vagy nem. Tegyük úgy saját érdekükben, mint a köz érdekében lelkiismereti kérdéssé a szérumosztást, mert ha a baj beüt, akkor már késő.

A döghordó cigányokkal meg radikálisan el kell már bánni, mert semmiféle szempontból sem kívánatos, hogy veszélyeztessék a város egészségügyét, biztonságát és állatállományát. Igaz, hogy a cigány munkát nem igen kap, de lehetne gondoskodni arról, hogy külön táborokba telepítve, olyan munkára fogjuk őket, melyből szerényen meg is élhetnének. Ezt a háború alatt is el lehet intézni.

Péntektől-hétfőig aug. 25-től 28-ig: hétköznapi: fél 4, fél 6 és fél 8 órákor, vasárnap: negyed 3, 4, háromnegyed 6 és fél 8 órákor.

Fény és árnyék, az artisták csillogó életében, egy nagy mesterrendező bravúros filmalkotásában:

TONELLI

Ebben a lebilincselő filmben lélekzetállítóan izgalmas jelenetekben fonódik egybe a történet szerelmi és bűnügyi fonala. Főszereplők: Ferdinand Marian, Albert Hehn, Winnie Markus és Mady Rahl. Kedden, szerdán és csütörtökön: FELTEKENYSÉG.

Hírek

AUGUSZTUS 27, VASÁRNAP.

Róm. kat. naptár: A13. K. József. — Prot. naptár: A12. Gebhárd.

Inspekciós gyógyszertárak:

Augusztus 21.—28. reggelig: Korona gyógyszertár, Baross út. — Kígyó gyógyszertár, Gyárvaros.

— Plébános nyugdíjazás. A megyés. püspök Perusich Jakab peresznyei plébánost 51 évi lelkipásztori szolgálat után érdemes munkásságának elismerése mellett nyugalmába helyezte.

— A református templomban az úrvacsorával egybekötött istentisztelet ma, vasárnap délután hat órákor lesz.

— Ügyvédi hír. Dr. Koháry Andor és dr. Koháry István ügyvédek, honvédségi védők, Győr szab. kir. város tb. tisztifőügyészei, irodájukat Szent István út 15. szám alá, a törvényszékkel szembe helyezték át.

— Hát mégis veszélyes a V. 1? A londoni rádió magyarországi zsidó bémondója nemrég még azt nevetgelte a rádióban, hogy a V—1. humbug, gyerekjáték. Mintha nem is tonnás bombák, hanem papírgombócok repülnének állandóan Londonra. Most azonban olvasuk, hogy Roosevelt és Churchill francia földön fognak összeülni, mert az angol kormány nem akarja veszélynek kitenni Roosevelt életét Angliában. Ime tehát a V—1. megmutatta, hogy jobb nem ott-hon lenni. Hát ha a V—2. is elindul nemsokára? Amint értesülünk, már olajozzák...

— 33 golya repült át Sopron felett, — egyesek szerint korán beköszönt a hideg időjárás. Az egyik légiriadó alatt ellenséges kötelékekkel egyidőben 33 golya repült át Sopron város „légtérén”. A mindig időjárás szerepében tetszelgők rögtön megállapították, hogy ebben az esztendőben korán köszönt be a kedvezőtlen, rossz időjárás. Ezt érzik meg vándormadaraink és ezért költöznek melegebb tájakra. Akadtak ugyan olyanok is, akik azt állították, hogy golyáink nem bírják ki a „konkurenciát” az ellenséges gépeket és ezért távoztak el tőlünk.

— A győri I. sz. m. kir. állami polgári fiúiskola igazgatósága értesíti az érdeklődőket, hogy a tanév megnyitásával kapcsolatos tudnivalók az iskola hirdetőtábláján megtalálhatók.

Látogatás az ország első rokkanttelepén, ahol a megértés és a szeretet az úr

Tiszták, rendesek a Rokkankertváros háza — Külön viztoronyból kapja a vizet — Sok apró magyar a telepen

Kevés győri ember tud arról, hogy ki, vül a városban, a gyárkémények füstös levegőjétől távol, van egy nyugodt, csendes kis telep. Fehér házacsok integnek barátságosan zöldelő fenyők, dűsan megrakott gyümölcsfák, sárga napraforgók közül.

Mindenütt tisztaság, nyugalom.

Szép, gondozott gyermekek játszanak az udvarokon, az ittlakó kisiparosok, munkások gyermekei.

Ezek az emberek már kijárták az élet összes iskoláit, az első és második világháború tette őket rokkantakká.

Szabadhegy tanítója, Hajós László a Rokkankertváros gondnoka. Mivel ő nincs itthon, helyetteséhez, Smidt bácsihoz fordulunk felvilágosításért.

Megtudjuk, hogy az állam teljesen ingyen bocsátja ezeket a házacsokkat a rokkantak és hadiözvegyek rendelkezésére.

Azonban a ház karbantartásának és tartozásának költsége a lakókat terheli. Havonta fizetnek 3.50 pengőt vízdíj és villanyszámla címen. A telep kivülcsik a város vízszolgáltatási területén,

külön viztornya van, ez látja el a 30 házat, melyek közül kettő most épült.

A gyermekek 18 éves korukig élvezhetik a lakást és a körülötte lévő 350 négyszögletes kertet.

Az egyik újonnan épült ház már lakót is kapott, Horváth Józsefnét, kinek férje két évvel ezelőtt tűnt el az orosz fronton. Először őt látogatjuk meg. Őt kicsi gyermekével, anyósával, sógornőjével lakik itt. Kérdésünkre elmeséli, hogy

legkisebb gyermeke 2 napos volt mikor férjét a haza kihívta az orosz frontra.

Azóta hiába várja haza az urát, nem tudnak róla semmit. De az egész ház mindig a fogadására készül. A gyermekek tiszták, rendesek, anyukájuk éjtnapot egygyé téve dolgozik, hogy el tudja látni a 10 tagú családot.

Hála Istennek, jól megélünk — mondja.

Ha a nagymama nem beteg, munkába járok, ő ellátja a gyermekeket, meg a házat.

Közben végigvezet a házon. Csinos, modern igényeket kielégítő villaszerű, egészséges lakás. Üvegezett verandáról nyílik az előszoba, innen a konyha és egy nagy szoba. A konyha mellett is van egy kisebb szoba, azonkívül éléskamrával és a mai szomorú időknek megfelelő óvóhelynek használható pincével is rendelkezik a ház.

A legkisebb gyermek mindenütt a nyomunkban jár, és kérdésünkre, hogy milyen pályát óhajtott választani ha nő, kissé szégyenlős hangon anyja ölbe bujva mondja:

„En is tatona jöszet, mint aputa”.

Csakhamar előkerül a nagymama is.

Azonnal ráismertünk. Egy héttel ezelőtt látuk őt a sokgyermekes anyák között a megyeházán, ahol

14 gyermekéért tüntették ki, akik közül 4 fia mint honvéd küzd az oroszok ellen.

Meglátogatjuk a telep legrégebbi lakóját, Tóth Antalékat, akit a város összes kerékpárosai ismernek. Ugyanis a közéleti hivatal mellett őrzik a kerékpárokat nevelt lányával együtt. Érdeklődünk gyermekeik után.

— Nekünk sajnos nincs gyermekünk — mondja Tóthné — de

négy gyermeket nevelünk, örökbe is akarjuk fogadni őket.

Hányan tanulhatnak ettől az egyszerű családtól. Az egyik kislány — most végezte a negyedik polgári — elmeséli, hogy úgy szeretik egymást mint testvérek,

nevelőszülei pedig minden áldozatot meghoznak értük,

soha nem éreztetik velük, hogy nem édes gyermekeik.

— Az orvos már lemondott rólam — mondja tovább a kislány — egész kicsi koromban fogadtak ide, szegény nevelőanyám rengeteget éjszakázott mellettem, de megmentett az életnek. Sok hálaival tartozom neki én is, meg a többi gyermek is, — teszi hozzá.

Egy szegény özvegyasszonnyal is találkoztunk. Férje az első világháborúban elvesztette látását, nemrég halt meg. Bevezet tiszta, rendes házába, amelyet fenyők vesznek körül.

Varrással keresi a kenyerét,

így gondoskodik 7 éves kislányáról, akit egy évvel ezelőtt fogadtak a letelepítés.

— Örökbefogadom, — mondja jó hangosan, hogy a kislány is meghallja — ha jól viseli magát és mindig megtanulja a leckéjét.

Mennyi lélek, szeretet mindenütt. A szemekből jószág sugárzik, igazi becsületes magyar arcokat lát az ember mindenütt, ahova néz.

Magyarország első rokkanttelepét ügylátszik igazán érdemesek lakják.

Sajnos mennünk kell. Elbúcsúzunk ettől a kis teleptől, hogy vissza menjünk a város forgatagába, zajába. Még messziről is vissza-visszanézünk erre a kedves helyre, ahol a háború áldozatai, a haza hősei pihennek meg a csaták zaja után. Gaál Piroška.

Pullóvert, kesztyűt

olcsón

Giczytől

Árpád ut. 51. Színház mellett.

Szombattól-keddig (aug. 26—29): hétköznapi: fél 4, fél 6 és fél 8, vasárnap: negyed 3, 4, háromnegyed 6 és fél 8 órákor:

Közkívánatra PÁGER Vasváry János ragyogó zenés vígjátékában

Házasság

Egy modern házasság különös története. Többi szereplő: Muráti L., Perényi, Zsille, Peths, Makkai.

Szerdától PÁGER felejthetetlen filmje:

DR. KOVÁCS ISTVÁN

— A II. sz. állami Gárdonyi Géza polgári fiúiskolában a tanévkezdő munkarend a következő: Szeptember 4-én a rendes tanulók javítóvizsgálata, 5-én az I—II., 6-án a III—IV. oszt. tanulók beiratása naponként reggel 7 órákor. Védre költözött és bejáró tanulók irásában is beiratkozhatnak. Bővebb felvilágosítás az iskola hirdetőtábláján.

UJ CÉG! UJ CÉG!
ÓRÁJÁT

gyorsan és jól megjavítom.

NESZMERÁK ISTVÁN

órásmeister, Munkácsy-utca 5. Vagongyári bérház, Árpád-ut sarok

— Adomány a Vöröskeresztnek. Kéry Endre pékmester a „Honvéd.nap” alkalomával 400 darab péksüteményt adott a Vöröskeresztnek a hadikórházi ápoltak részére.

— A menyasszonyi kelengye beszerzésére csak azok jogosultak, illetőleg ezt a körülményt mint rendkívüli szükségletet a kereskedők csak akkor vehetik figyelembe, ha a szükségletet hitelt érdemlően igazolják, vagyis felmutatják előtte a házasság kihirdetésének megtörténtét tanúsító hivatalos tanúsítványt. Az általános szabályok szerint természetesen nincs erre szükség, ha a kereskedőknek más módon hiteles és megbízható tudomása van a házasság kihirdetésének megtörténtéről. A házasság kihirdetésének igazolása esetén a menyasszonyi kelengye a házasságkötés előtt is beszerezhető. A csecsemőkkelengye beszerzéséhez is annak igazolása szükséges, hogy arra szükség van. Ez történhetik a szülés után, amikor a csecsemő az atya vásárlási könyvébe már be van jegyezve, a vásárlási könyv felmutatásával is, de lehetséges a csecsemőkkelengyének előre való beszerzése is. Ebben az esetben az anyának terhességét tanúsító orvosi bizonyítványt kell felmutatni. Természetesen nem szükséges ez abban az esetben, ha a terhesség külső jeleiből feltétlenül megállapítható. A kelengye beszerzésével általában a Közellátási Ertesítő 1944. március hó 22-i száma foglalkozik.

Mindenemű
CIÁNOZÁST
garanciával vállal
az **Első Győri Cianozó Vállalat**
Domb u.7. Tel 16—17.

Legalább ne fujja az orrom alá...

Hogy a nők is rákaptak a dohányzásra, az ellen már hiába prüszkölnek a férfiak. De annyira elfajult ez a dohányzási láz, hogy szót kell emelni és álljt kell kiáltani.

Felekkel érintkező tisztviselő a hivatali helyiségben semmi esetre se dohányozzék. A fél, aki megjelenik az íróasztal előtt lekicsinylésnek, semmibe vesésnek tekintik, ha a tisztviselő cigarettázik, míg vele tárgyal. Érdekes, hogy a cigarettázó férfi-tisztviselő iránt elnézőbbek a felek, de a cigarettázó nő nem szívesek. És igazuk van. A nők iránt bennünk élő tisztetletet sérti, ha a nő ilyen helyzetben cigarettázik.

Legutóbb is egy panaszos levelet kaptunk egy úriasszonytól, aki felháborodva írja, hogy hivatalos helyen eljárva, az egyik hölgy hosszu szípkából fújta az orra alá a füstöt és mikor beszélt, ki sem vette szájából a cigarettát. „Legalább ne fujná az orrom alá”... Hát ennek a panasznak nagyon igaza van. Okuljanak belőle a hivatalok hölgyei és ha nem tudnak ellenállni a dohányzási vágyra, inkább menjenek ki a hivatalból elszívni egy cigarettát, mintsem megbotránkoztatassák a feleket.

— 10: —

A polgármester és a házgondnok. A volt zsidó házak kijelölt gondnokait hosszú hasábokon közöljük, hogy a lakókat tájékoztassuk, melyik háznak ki a gondnok. A gondnokok sorában szerepelt Koller Jenő polgármester neve is. Hogy ebből félreértés ne legyen, közöljük, hogy Koller Jenő polgármester a volt zsidótulajdon Apáca-utcai gőz- és kádfürdőnek hivatalból zárgondnok, mert mint korábban megírtuk, a gőz- és kádfürdőt a város saját kezelésbe vette. Természetesen a zárgondnokságért díjazás nem jár.

Eljegyzés. Maly Mária m. kir. rendőrtisztviselő és Nagy József m. kir. főhadnagy augusztus 25-én tartották eljegyzésüket. Minden külön értesítés helyett.

Ima az óvóhelyen. Beküldték az alábbi sorokat: Sziréna bűgös — légi-riadó, a munkát abbahagyva, ki-ki otthonába siet, majd a távolabb lakók a legközelebbi óvóhelyre vonulnak le. Idegen óvóhely kissé bántótanulál állunk meg, de megnyugtatólag hat, szemben a falon a feszület, alatta friss virágok közt, az Isten Anya szobra. Nem régen szentelte fel egy kármelita atya, mondták mögöttem. Milyen vigasztaló, templomi áhítat fogja el az embert, már veszem is elő rózsafüzérem s kezdem az imát... a többi csendben utánam... imádkozzál értünk bűnösökért most... Erre egy nyers hang felhangzik, ne imádkozzon, a hangos ima zavarja az embereket. Amikor még az istentelen ember is a nagy veszedelemben. Istenhez kiált segítségért, ugyanakkor a szörnyű veszedelemben zavarhatja a keresztény embert az ima. Az imádság vigasztaló, megnyugtató, erőt ad... tehát imádkozunk, az Isten Anyja vigye könyörgésünket a bűneinkkel megbántott Ur isten elé, hogy szüntesse meg ez öldöklő háborút, bombatámadást, békítse ki a népeket s nemzeteket s küldje el a régenvárt, áldásos békét.

A Szent Orsolya-Rend győri leány középiskolájában az épület helyreállítási munkálatai miatt a tanítás nem szeptember hó 11-én, hanem szeptember hó 25-én kezdődik meg.

FIGYELEM! FLECK

féregirtó és takarítási vállalat
Győr, Munkács-utca 1. szám

Pázsitfűmag, metszőollók, ágfűrészek
SANDORI NÁNDOR és FIA
vaskereskedésében Győr, Baross ut 31.
Alapítva: 1860. Telefon: 58.

Nem elég az utólagos megbánás, jogos a négy hónapi fogház

Litresies Antal és fiatalkori barátja bemásztak egy mosonmagyaróvári lezárt zsidó lakásba és onnan értékes szöveteket, ruhákat, müket ellopak.

Litresies megijedt, hogy rájönnek tettére és nem sokkal később a lopás után visszamászott a zsidó lakás ablakán és nyílen holmit visszavitt. Fiatalkori társa pedig meghallotta, hogy Litresies mindent „visszalopott”, Pestről csomagban a mosonmagyaróvári rendőrség címére visszaküldte a lopott értékeket.

Nyomozni kezdtek a nem minden napi tolvajlási ügyben és mindkettőjüket letartóztatták.

A győri ügyészség azután az egyesbíró elé állította a két tolvajt. A tárgyaláson azzal védekeztek, nagyon megbánták tettüket, ezért küldték vissza a lopott holmit. A bíróság az utólagos megbánást figyelembe nem véve Litresieset 4 hónapi, a fiatalkorút pedig hat heti fogházra ítélte jogerősen.

Leütött és kirabolt egy fiatalasszonyt két pápai napszámos

Pápától pár kilométerrel, egy malom környékén, két fiatal napszámos megtámadott egy hazafelé tartó asszonyt.

Leütötték, kirabolták, majd az ájult nőt magára hagyva elmenekültek.

A 20 év körüli asszony a városba igyekezett, amikor a kukoricásból elbepont Kovács Zoltán napszámos. Megszólította az asszonyt, aki nem akart megállni, hanem futásnak eredt. Kovács és a közben odaért társa, Borbély László utána futottak.

Kovács érte el elsőnek a kezében

lövő pumpával leütötte a fiatalasszonyt. Majd az árokba taszították és ruhájából mintegy 400 pengő értékű pénzt és egy zsebkendőt ellopak.

A két napszámos azután megbecstelentette az ájult asszonyt.

Rögtön ezután menekülni igyekeztek, de messze nem értek el, mert

a csendőrök elfogták őket.

Kihallgatásuk után bekísérték a két napszámost a győri ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték őket.

A Király utca 8 szám alatt az óvóhelyen történetekről megbízható tájékoztatást kaptunk, ezért a keddi számban megjelent sorokkal szemben megírjuk, hogy az óvóhelyről nem küldték ki senki gyermekét, bár az állandó síró gyermek gondozóját figyelmeztették az óvóhelyen lévő, hogy csitítsa a gyermeket és foglalkozza. A megbízható aláírásokkal hozzánk elküldött tanuvallomást kétségbe nem vonhatja senki, így volt.

Töltőtollak

speciális javítását vállaljuk!

Márkas töltőtollak kaphatók
Dobos Vilmos
Győr, Baross út 22.

Engesztelő szentóra az orsolyitánál. Augusztus 31-én, csütörtökön este, az eddigiekkel eltérően fél 8—fél 9 óráig lesz az engesztelő szentségimádás az elsőtűtési miatt. A könyörgő szentórát Pokorny Miklós kanonok, városplébános vezeti. Tekintettel a legutóbb megjelent hívők buzgóságára és nagy számára, ezért a templom szentélye is nyitva áll az engesztelőknak. Ugyanekkor gyónni is lehet. Első pénteken, szeptember 1-én egész nap szentségimádás van. Délután 5 órakor a befejező szentbeszédet Probst Ignác karkaplan mondja. Kérjük a kedves hívőket, minél többen jöjjenek Jézus szent Szívének engesztelésére a békéért.

Az asztalosmesterek figyelmébe! Az ipartestület ezúton közli, hogy hétfőn és kedden, azaz f. hó 28-án és 29-én enyvezett lemez utalványokat oszt. Az utalványokért mindkét napon délután 2 óráig lehet jelentkezni.

Eredeti gyári árban megszerezhető
BENES GYÖRGY cégnél, Győr.

— Zsidó holmit loptak. Farkas István, özv. Németh Lajosné és özv. Stancsics Lászlóné, Gyár utca 2 szám alatti lakások az udvarukra kirakott zsidó holmiból ágyneműt és takarót ellopak. A bíróság Farkast és Némethné 50—50 pengő pénzbüntetésre, Stancsicsné pedig három hónapi fogházra ítélte lopásért, de Stancsicsné büntetését három évre felfüggesztette.

CIAŒAZ
Dr. ANYOS okl. vegyész-mérnök, Megyeház u. 20. — Telefon: 12. — Gárhamrában helytalanítás.

— Az állami polgári leányiskola értesítése. Javítóvizsgálatok: szeptember 4-én az I. és II., 5-én a III. és IV. osztályoknak délután öt órakor. Beíratások mindig délután 4 órától kezdődően: 6-án az I. osztályok, 7-én a II., III. és 9-én a IV. osztályoknak.

Dunamenti ipartelep kantinját bérbeadná.

jelenleg 200 fő, később emelkedő létszám. Ajánlatokat kérjük a lap kiadóhivatalába. Jellege:

„Nagy jövedelem”

— Ma este fél hétkor térszene. Műsor: 1. Taulvetter: Eljen a haza, induló, 2. Strauss: A cigánybáró, nyitány, 3. Waldteufel: Koorelyázók, keringő, 4. Czibulka: Stefánia gavott, gavott, 5. Jakobi: Sybill levele, dal, 6. Erkel: Bánk-Bán, ábránd, 7. Pécsi-Balla: Salus hungaria, induló. Vezényel: Vedenyi Lajos.

— Internálják a gyalázkodó röpiratok terjesztőit. Budapestről jelentik: Az utóbbi időben ismételt előfordult, hogy különböző gyalázkodó hangú és tekintélyromboló röpiratok láttak napvilágot. Illetékes helyen közölték, hogy a hatóságok ezeknek a röpiratoknak a terjesztését megakadályozza, a szerzőket, sokszorosítókat és terjesztőket pedig azonnal internálja.

BÉLYEGEIT

bármilyent,

MEGVESZEM!

Nem utaztam el. Vasárnap, hétfőn és kedden 2-6-ig a Hungaria-kávéházban leszek. — Kamarás főtanácsos.

AZ ETO

ma, vasárnap délután fél öt órai kezdettel az Erzsébetligeti pályán játssza le első bajnoki mérkőzését. Már az induláskor komoly ellenfelet kapott a SFAC személyében. Találgatásra ilyenkor még alkalom sincs, hisz az erőviszonyokkal nem vagyunk tisztában.

csak remélni merjük, hogy a győri csapat a kezdetet jó erővel veszi. Az ETO pihent együttese ha magára talál és nem idegenkedik mindjárt az eredményességtől,

mindkét pontot megszerezheti. A soproniak lelkes gárdája azonban meg akarja nehezíteni a nagy rivális győzelmét s mindent elkövet, hogy legalább az egyik pontot hazavigye. A találgatók iránt széleskörű az érdeklődés.

GYÖNYÖRÖ ELŐVIRÁGOK, MOVESZ ÖSSZEALLITASBAN

Stixnéből

Győr, Deák utca 6. sz. — Telefon: 944

A GYAC

Komáromban vendégszerepel és a KAC-cal méri össze erejét. Az újjáépült Duna-parti városban ritkán volt szerencsájuk, a KAC többször győzte le a GyAC-ot, mint fordítva. Ennek ellenére bizunk a kék sárgák együttesében, mert fűti őket a visszavágás és az a hatalmas lendület, amely mindenkor kísérelte a GyAC-ot.

De lelkesíti a győrieket az is, hogy első ízben játszanak magasabb osztályban

s mindjárt a kezdéskor meg akarják mutatni, hogy nem érdemtelenül kerültek be az NB-be. Ha a szerencse nem pártol el a kék-sárgáktól, úgy legalább az egyik pontot hazahozhatják.

—OO—

A KERÜLET

az őszi idényt idegenben kezdi, még pedig

a jóképességű SVSE lesz az ellenfele. Az újjáépült csapat a tavaszi szezonban jól kezdett, nagy reményeket fűztünk szerepléséhez, később azonban visszaestek. Most nem a legjobb előjelekkel indulnak a szezonnak, mert legtöbb játékosuk az edzéseken nem vehetett részt és

még nincs együtt a csapat. Elvonalbeli játékosai pedig katonai szolgálatot teljesítenek. Az újjáépült csapat ma karszalaggal játszik Sopronban, mert egyik legkitűnőbb játékosuk, Németh Dezső meghalt.

A tehetséges fiatallembert szombaton délután temették el nagy részvét mellett. A csapat azért bizakodik és legalább tisztes eredményt akar elérni a jó formában lévő soproniak ellen.

ZOMÁNC-TABLÁT

Bélyegzőt

rendeljen HOSSZONAL

Győr, Baross-út 30.

Hivatalos értesítő

Győr szab. kir. város polgármestere.

9379—1944. sz.

HIRDETMEY

A m. kir. honvédelmi miniszter úr a pénzügyminiszter úrral és belügyminiszter úrral egyetértőleg kiadott 134.400—eln. 36—1944. H. M. számú rendeletével a még el nem készült házcsoporthoz óvóhelyek megépítésére egy hitelkeretet bocsátott rendelkezésemre azzal, hogy abból előlegezzem az óvóhelyépítés költségét mindazoknak a tökeszegény kisembereknek, akik kötelezettségüknek tökeszegénységük miatt nem tudtak eleget tenni.

Az előlegezett összeget a használati engedélyek kézbesítésétől számított 30 nap alatt kell készpénzben visszafizetni, vagy 4—6 éves bankkölcsönrel, vagy pedig a Pénztárat Központ által nyújtandó 15 éves kölcsönrel rendezni.

Felhívom mindazokat a házcsoporthozókat az építési költség bizonyos hányadának viselésére jogerős határozattal már kötelezett ingatlanulajdonosokat, akik kötelezettségüknek mindeztideig fenti indokok alapján nem tudtak eleget tenni, — tekintet nélkül arra, éltek-e a kötelezés ellen jogorvoslattal vagy nem —, hogy a házcsoporthozó óvóhely megépítése, illetve a költségek előlegezése céljából 8 nap alatt a város mérnöki hivatalához (Városház, II. em. 61. sz.) ezt a körülményt jelentésük be.

Győr, 1944. augusztus hó 26

Koller Jenő s. k.
polgármester.

Győr szab. kir. város polgármestere.

9113—1944. pm. sz.

HIRDETMEY

a szabadhegyi közlegelő víztelenítéséről.

Értesítem a város közönségét, hogy a győrszabadhegyi közlegelő víztelenítésének terveit a győri m. kir. kulturális hivatal elkészítette. A munkálatok tervei a hivatalos idő alatt folyó évi augusztus hó 30-ig megtekinthetők Győr város mérnöki hivatalában. Az érdekeltek észrevételeiket fenti időpontig vagy a győri kulturális hivatalnál vagy a városi mérnöki hivatalnál írásban beadhatják, de előzőleg is kérhetik a folyó évi augusztus hó 31-én délelőtt 11 órakor a városháza kis tanácstermében tartandó tárgyaláson észrevételeiknek jegyzőkönyvbe vételét.

Győr, 1944. augusztus 26.

A polgármester.

Közellátási hírek

közellátási hivatal felhívja a fűszereket, valamint a tejárusítással foglalkozó kereskedőket, hogy a 3 sz. tejszelvényvel f. hó 29 én déli 12 óráig számoljanak el.

Apróhirdetés

ALKALMAZÁS

Házmesternek idősebb házaspárt felveszek. Cím a kiadóban. 3829

A hadikórház nagyobb gyakorlatú rendelkező szakácsnőt keres. Személyes jelentkezés a gazdasági hivatalban (szeminárium) 3818

Egy éthordót, egy borászfut és egy csapost felvesz Csákány étterem. 3825

Építési és tüzelőanyag kereskedésbe kihordó munkást felveszek. Leinwather. Pásztor u. 12. 3833

A pannonhalmi főmonostori házgondnokság jörfőző szakácsnőt keres azonnali belépésre. 3789

Ugyes fiatal segédet és kiszolgáló leányt azonnal felvesz, Kossis Jenő-cég, Baross út 18. 3828

Egy konyha kézilány, takarítónő és egy háztartási felvétetik azonnal a Kioszkban. 3826

Gép és gyorsíró férfit keres a pannonhalmi főapátság számvevősége. Pályázat a személyi adatok és igények megjelölésével Pannonhalmi, Számvevőség címre nyújtandó be. 3863

Ugyes kézilányokat és tanulókat jó fizetéssel azonnal felvesz Erzsébet kalapüzlet, Deák u. 2. 3836

Egy önállóan dolgozó borbélysegédet felvesz Vida István Pannonhalmi. 3842

Kiszolgáló segéd és kifutó azonnal felvétetik. Mohácsy italház. 3843

Borbélysegédet felveszek magas fizetéssel azonnalra. Bico, Bácsai u. 18. 3848

Két kereskedelmi végzett, irodai munkában jártas tisztviselő állást keres. Cím a kiadóban. 3849

Azonnali belépésre borbélysegédet felvesz Szabó György Rezső borbély-fodrászmester Győrsövényháza. 3853

Keresek egy szénkihordó munkást. Rimacsek, Akác u. 21. 3870

LAKÁSHÁZ

Lebombázott házat vennék. Cím: Sulyok fűszeres, Megyeház u. 3827

Bütorozott szoba magános úr részére kiadó. Eörsy Péter u. 24. 3844

Elcserélném egyszoba konyhás lakásomat hasonlóval egy idősebb házaspárnak. Cím a kiadóban. 3846

Bütorozott szoba, ágynemű nélkül magános úr részére kiadó. Pálffy u. 29. I. 8. 3856

Angóra nyulak ketreccel együtt eladók elköltözés miatt. Kigyó u. 12/b. 3860

ADAS-VETEL

Jó állapotban lévő női vagy férfi kerékpárt vennék. Ifj. Kuttlik, Deák u. 15. 3837

Ujburgonya eladó. 100 kg-on felüli tételeket házhoz szállítok. Bános Sándor, Batthyány tér 6. 3816

Alighasznált 120 basszusos 2 váltós, Hommer tangóharmonika eladó. Gerwald József, Czuczor G. u. 28. 3835

Egy férfi kerékpár eladó. Árpád út 51 szám. Valent. 3861

100—150 kocsi föld ingyen elvihető újjáépítési templom melletti építkezéstől. 3864

Egy jókarban lévő takaréktűzhely (Szabó Samu-féle) eladó. Vásárhelyi Pál u. 7. 3865

Eladó egy drb. 14 karátos arany jegygyűrű. Cím a kiadóban. 3851

Női és férfi magyaros ruhát kölcsönöz Óvári Béláné. Nappali: Deák u. 11, 6 óra után: Szél u. 16.

Angóra nyulak eladók, ugyanott egy jókarban lévő 250-es Puch, prima gumikkal eladó. Cím: Mayer Béla Győrsövényháza. 3858

Két tisztviselőnek csinosan bútorozott szoba kiadó. Erzsébet tér 11. 3872

Jókarban lévő egylovas kocsit eladó. Ikrény pusztá, kertészet. 3841

Magyar perzsa összekötő szőnyegek eladók. Hermann szőnyegjavító. Ott. hon u. 21. 3840

Tábori tiszt ruhát vennék közep. termetre. Cím a kiadóban. 3869

Egy alig használt szmoking (kemény-mellű ing), egy pár lakcipővel olcsón eladó. Cím a kiadóban. 3850

Két, vagy háromszemélyes kajakt prima karban vennék, esetleg oldalmotorral. Ifj. Varga, Árpád út 50. 3868

Könnnyű egylovas laposkocsi és egy Eszterházy kocsit eladó. Bácsa, Győri u. 40 szám. 3847

Eladó egy drb. új rönk szalagfűrés. horizon és egy drb. üzemi 23-as függő gatter gép. Hajtóerőgépek is rendelkezésre állnak. Cím a kiadóban. 3871

Egyszemélyes versenykajak prima karban eladó. MOVE csónakház. 3867

5 hold szántóföld Szabadhegyen bérbe adó. Plóc u. 5. 3839

Használt íróasztalt veszek. Cím a kiadóban. 3857

SHB segédmotort vennék jó állapotban. Cím: Kiss Jenő Nagybarátfalu. Széchenyi István u. 13. 3854

Eladó egy drb. új rönk szalagfűrés. horizon és egy drb. üzemi 23-as függő gatter gép. Cím a kiadóban. 3866

Egy öt éves borjas tehén eladó. Szabadhegy gr. Nádasdy u. 102. 3845

KÜLÖNFÉLE

Széchenyi tértől a dunaparti piacig elvezetett egy fehér retikül. A becsület megtagadja a rendőrségre. 3859

Az 1944—45 iskolai évben középiskolás tanulók elhelyezését gondos felügyelet mellett vállalom. Dr. Pálovichné, Sopron, István bíró u. 2. 3779

Elveszett pénteken reggel egy aktatáska az újjáépült árdától a Horthy hídig. A becsület megtagadja a jutalom ellenében Sütő u. 23 sz. Újváros. 3862

Elveszett egy kulcsosmó a Dák utcától a Pápai útig. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében adja le Ámon festéküzletben. 3855

Elveszett szombaton reggel 7—8 óra között a Széchenyi téren, gombavásárlás közben, zippzáras, barna bőr kékítőkám, amelyben két imakönyvemmel, rózsafüzéremmel, kis füzületemmel és tokban lévő fekete keretes szemüvegemmel tartottam. Szeretettel kérem a jólelkű megtalálót, hogy ezeket a számomra nagyon kedves és szükséges emléktárgyakat illő jutalom ellenében adja vissza. Apáca u. 27. emeleti lakásomon. 3866

GYŐRI NEMZETI HÍRLAP

politikai napilap.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal, Győr, Tisza István-tér 6. sz.
Szerkesztőségi telefon: 14—58.
Kiadóhivatali telefon: 808.

Szerkesztésért felel.

POHARNOK JENŐ

főszerkesztő.

Felelős kiadó:

LISZY LAJOS

szerkesztő, kiadóhivatali igazgató.

Dr. GERŐ LASZLÓ

Szerkesztő.

Kiadja: Győri Sajtó és Lapkiadó vállalat Kft.